

Eindejaarsactualiteiten 2007

Financieel advies

fiscale
juridische
financiële
advieszaken

Inhoudsopgave

Loon- en inkomstenbelasting

Geen loonheffing meer voor de DGA	4
BV met uitsluitend DGA in dienstbetrekking	4
De partner van de DGA	4
Peildatum inhoudingsvrijstelling	4
De inhoudingsplicht van de stamrecht- of pensioen-BV	4
Vaststellen van het loon voor de inkomstenbelasting	4
Premie inkomensafhankelijke bijdrage ZVW	5
Schattingsformulier	5
Enkele gevolgen voor BV en DGA	5
Administratieplicht van de BV	5
Eindheffingen en afdrachtverminderingen	5
Wijziging 'doorbetaaldloonregeling' 2008	5
Minderheidsaandeelhouder	5
Commentaar	6
Attentiepunten bij de jaarovergang in de loonheffing	6
Bespaar loonheffingen met de salderingsregeling voor reiskostenvergoedingen	6
Regel het tijdig kiezen tussen levensloop- of spaarloonregeling	6
Let op tijdige vergoeding voor terug te betalen studiekosten bij indiensttreding rond de jaarwisseling	7
Meer tijd voor herziening verdeling inkomens- en vermogensbestanddelen	7
Verlenging van de herzieningstermijn	7
Ad 1 Eén aanslag staat onherroepelijk vast	8
Ad 2 Beide aanslagen staan onherroepelijk vast	8
Commentaar	8
Attentiepunten in de inkomstenbelasting bij de jaarovergang	8
Verhoging van het tarief voor aanmerkelijk belang	8
Aflossing van uw kleine hypotheek wellicht voordelig	8
Giftenaftrek alleen bij de algemeen nut beogende instelling met beschikking	9
Heroverweeg het aangaan of verbreken van het fiscaal partnerschap	9
Schenken en erven	
Vrijstellingen algemeen nut beogende instelling voortaan alleen met beschikking	10
De voorwaarden voor kwalificatie als anbi	10
Dienen van een algemeen belang	10
Ontbreken van een winstoogmerk	10
Geen meerderheid van zeggenschap	10
Geen beloningen voor de bestuurders	10
Aanwezigheid van een beleidsplan	10
Redelijke verhouding tussen kosten en bestedingen	10
Oppotten voorkomen door vermogensplafond	10
Minimumeisen aan de administratie	11
Aanvragen van een beschikking	11
Groepsbeschikking	11
Commentaar	11

Vrijgesteld schenken aan uw (klein)kinderen in 2007	11
De schenkingsvrijstellingen	11
Schenken bespaart successiebelasting in de toekomst	11
Maak gebruik van de vrijstelling bij bedrijfsopvolging	12
Denk aan het aanpassen en doorlichten van uw testament	12
Het belang van een notarieel samenlevingscontract	12
Tariefgroepindeling	13
Ga na of aanpassing van uw huwelijksgoederenregime noodzakelijk is	13
Omzetbelasting	
Vereenvoudiging van de BTW-heffing over het privé-gebruik	13
Twee categorieën kosten	13
Ad 1 Kosten ter verwerving of vervaardiging	13
Ad 2 Kosten van herstel, onderhoud, verbetering en verbouwing	14
Werkelijk privé-gebruik	14
Goedkeuring voor 2007	14
Gevolgen tariefsverhoging BTW vanaf 1 januari 2009	14
Wijzigingen in de toepassing van de BTW-vrijstelling voor medische diensten	14
Wijziging in het toepassingsbereik	14
Beperkte toepassing vrijstelling voor tandprothesen	15
De gevolgen	15
De factuur	15
Commentaar	15
Attentiepunten bij de jaarovergang voor de BTW	16
Herrekening en herziening van voorbelasting	16
Herrekening van voorbelasting	16
Herziening van voorbelasting	16
Verklaring belast gebruik door koper van onroerende zaak	16
Verklaring belast gebruik door huurder onroerende zaak	17
BUA-correctie voor personeelsvoorzieningen	17
Dien tijdig uw suppletieaangifte in	17
Maak gebruik van de kleine ondernemersregeling	18
Meld beëindiging fiscale eenheid voor de BTW	18
DGA onder voorwaarden geen zelfstandig BTW-ondernemer!	18
Pensioen & lijfrente	
Vervolgmaatregelen invoering Pensioenwet	19
De keuzemogelijkheid van de DGA	19
Switchen verzekeren naar eigen beheer en andersom	19
Commentaar	19
Deadline voor kwalificatie pensioenovereenkomsten	20
Uitstel voor invoering indexatielabel	20
Geen of beperkte wacht- en drempeltijden	20
Invoering toetredingsleeftijd	20
Commentaar	20

Sparen of beleggen voor lijfrente of aflossing eigenwoningschuld	21
Geblokkeerde spaarrekening of beleggingsrecht	21
Ad 1 Lijfrentesparen bij een bank of beleggingsinstelling	21
Uitkeringsmoment en looptijd	21
Hoogte uitkeringen	21
Afkoopverbod	22
Regeling bij overlijden	22
Ad 2 Bedragen aanwenden voor aflossing eigenwoningschuld	22
Deblokkering	22
Vrijstelling	22
Omzetten van KEW in SEW of BEW	22
Commentaar	22
Een jaar voorbereidingstijd voor aftopping pensioengevend loon	23
Aanpassing of anders splitsingsverzoek	23
Commentaar	23
Aspecten rond de lijfrentepremieaftrek	23
Pensioentekort	23
Jaarruimte	24
Reserveringsruimte	24
Omzetting oudedagsreserve	24
Omzetting stakingswinst	24
Benutten jaarruimte en reserveringsruimte bij overnemer van de onderneming	25
Vraag ambtshalve vermindering voor verzuimde aftrek van tijdig betaalde lijfrentepremies	25
Arbeidsrecht en sociale zekerheid	
Denk aan einde overgangsregeling voor kosten kinderopvang	26
Overgangsregeling voor bestaande afspraken	26
Voorkom dubbele lasten in 2008	26
Einde overgangsregeling Arbeidstijdenwet	26
Update uw arbeidsovereenkomsten en uw arbeidsreglement	27
De invloed van wetwijzigingen	27
Veranderde arbeidsrelatie	27
Periodieke update	27
Verplicht eigen risico vervangt no-claimteruggaafregeling in de Zorgverzekeringswet	27
Wijziging in de financiering van arbeidsongeschiktheidsregelingen op komst	28
Commentaar	28

In deze brochure is de stand van zaken in wet- en regelgeving tot 6 november 2007 verwerkt. Hoewel ten aanzien van de inhoud de uiterste zorg is nagestreefd, kan niet volledig worden ingestaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden. Deswege wordt geen aansprakelijkheid aanvaard.

Loon- en inkomstenbelasting

Geen loonheffing meer voor de DGA

De BV die uitsluitend een directeur-grotaandeelhouder (DGA) in dienst heeft, valt vanaf 1 januari 2008 onder de 'inhoudingsvrijstelling' voor de loonheffing. Dat is eind 2006 al bij het Belastingplan 2007 beslist. De Belastingdienst heeft aan de betreffende BV's een zogenoemde 'Opgaaf Beëindiging Inhoudingsplicht' gestuurd. Op basis van deze opgaven zijn inmiddels schattingsformulieren uitgereikt aan de DGA's met het verzoek deze vóór 1 december 2007 te retourneren, zodat de Belastingdienst in januari 2008 de voorlopige aanslagen kan opleggen.

De opgevraagde gegevens riepen echter veel onduidelijkheid op, getuige alleen al de vele Kamervragen die er over zijn gesteld. De Staatssecretaris heeft die vragen inmiddels beantwoord. Verder zijn in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2008 enkele wijzigingen voorgesteld, waardoor met de nieuwe regeling toch nog de beoogde administratieve lastenverlichting moet worden bereikt. Hierna behandelen we de belangrijkste aspecten van de nieuwe regeling.

Aan bod komen achtereenvolgens welke BV's kwalificeren voor de nieuwe regeling, het toetsmoment voor het einde van de inhoudingsplicht, het loon van de DGA voor de inkomstenbelasting, enkele gevolgen voor de BV en de DGA en de wettelijke wijziging van de 'doorbetaaldloonregeling'.

BV met uitsluitend DGA in dienstbetrekking

Vanaf 1 januari 2008 is een BV waar uitsluitend één of meer DGA's in dienstbetrekking staan, niet meer inhoudingsplichtig voor de loonheffing (loonbelasting/premie volksverzekeringen) en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (ZVW). Dit geldt – kort gezegd – voor een DGA die *niet* tegen zijn wil als bestuurder kan worden ontslagen of in het geval dat alle DGA's een gelijk stemrecht hebben.

De partner van de DGA

De partner van een niet-verzekerde DGA wordt voor de werknemersverzekeringen ook als een DGA aangemerkt, *mits* hij/zij bestuurder is van de BV. De BV valt dan met ingang van 1 januari 2008 onder de 'inhoudingsvrijstelling'. Is de partner *geen bestuurder*, dan blijft de BV inhoudingsplichtig voor *beide* partners.

Peildatum inhoudingsvrijstelling

De 'inhoudingsvrijstelling' geldt voor het gehele kalenderjaar, mits op 1 januari 2008 uitsluitend één of meer DGA's in dienstbetrekking staan. Hierdoor bestaat er voor de betreffende DGA gedurende het hele kalenderjaar geen inhoudingsplicht.

Als de dienstbetrekking bij uw BV pas in de loop van het jaar aanvangt, dan is dat het moment waarop de inhoudingsplicht moet worden beoordeeld. Zodra u personeel aanneemt, geldt de inhoudingsplicht uiteraard wel voor dat personeel.

Andersom geldt dat als u op het toetsmoment personeel in dienst heeft en dus uw BV ook voor uw loonheffing inhoudingsplichtige is, blijft dat zo voor de rest van het kalenderjaar, ook als uw personeel in de loop van het jaar uit dienst treedt. Pas op het eerstvolgende toetsmoment volgt dan een eventuele verandering in de inhoudingsplicht, afhankelijk van de situatie op dat moment.

De inhoudingsplicht van de stamrecht- of pensioen-BV

De 'inhoudingsvrijstelling' geldt ook voor de BV die alleen een pensioen- of stamrechtuitkering doet, mits de uitkeringsgerechtigde ook als een DGA wordt aangemerkt.

Vaststellen van het loon voor de inkomstenbelasting

De regels van de loonbelasting gelden ook bij de vaststelling van het loon voor de inkomstenbelasting en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW. Dat betekent dat uw BV naast het gebruikelijke brutoloon, ook vrije vergoedingen en loon in natura kan toezeggen. Denk bijvoorbeeld aan de terbeschikkingstelling van de auto van de zaak, een mobiele telefoon of de laptop. Verder kunt u pensioen bij uw BV blijven opbouwen en deelnemen aan de levensloopregeling. Daar staat weer tegenover dat ook de 'gebruikelijkloonregeling' op u van toepassing blijft.

Hierdoor moet een u een 'minimumloon' van tenminste € 39.000 in uw (voorlopige) aanslag inkomstenbelasting opnemen.

Als u te weinig loon voor de inkomstenbelasting en inkomensafhankelijke bijdrage ZVW heeft opgegeven, dan kan de Belastingdienst een navorderingsaanslag opleggen.

U doet er daarom verstandig aan de met uw BV overeengekomen arbeidsvoorwaarden schriftelijk vast te leggen. Op uw BV kan deze verplichting al rusten, indien u de enige grootaandeelhouder bent.

Deze verplichting vloeit voort uit het Burgerlijk Wetboek. Ons advies is om uw arbeidsvoorwaarden in uw arbeidsovereenkomst gesloten met uw holding-BV vast te leggen.

Premie inkomensafhankelijke bijdrage ZVW

Indien uw BV onder de 'inhoudingsvrijstelling' valt, heeft u geen recht meer op een vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW. Dit leidt ertoe dat het lagere tarief voor de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW geldt. In 2007 bedraagt dit percentage 4,4%. Voor 2008 kan dit percentage nog wijzigen.

Schattingsformulier

Voor het jaar 2008 heeft u inmiddels het schattingsformulier ontvangen waarop u het loon van uw BV moet aangeven, zodat de Belastingdienst aan u in 2008 een voorlopige aanslag inkomstenbelasting en een voorlopige aanslag inkomensafhankelijke bijdrage ZVW kan opleggen. Mocht u tot dan toe in aanmerking zijn gekomen voor automatische voorlopige teruggaaf van inkomstenbelasting/ premie volksverzekeringen, dan zal de teruggaaf worden stopgezet.

Enkele gevolgen voor BV en DGA

Administratieplicht van de BV

Het einde van de inhoudingsplicht betekent voor uw BV dat zij geen loonadministratie en loonstaat meer hoeft bij te houden. De algemene administratieplicht blijft wel bestaan. Bovendien dient u zich te realiseren dat uw BV wel in staat moet zijn om bijvoorbeeld een onderbouwing te geven van de onbelaste kostenvergoedingen of gegevens te verstrekken over de terbeschikkinggestelde auto van de zaak.

Eindheffingen en afdrachtverminderingen

Eindheffing houdt in dat de inhoudingsplichtige de loonbelasting die door de belastingplichtige is verschuldigd, voor zijn rekening neemt. Uw BV kan

de eindheffing dus niet meer toepassen als zij geen inhoudingsplichtige meer is.

Datzelfde geldt voor de toepassing van de afdrachtverminderingen, zoals de afdrachtvermindering Speuren Ontwikkelingswerk (S&O). De afdrachtverminderingen kunnen ook alleen door een inhoudingsplichtige worden toegepast.

Wijziging 'doorbetaaldloonregeling' 2008

De 'inhoudingsvrijstelling' leidt ertoe dat geen gebruik meer kan worden gemaakt van de zogenoemde 'doorbetaaldloonregeling'. De directeur ontvangt zijn salaris van zijn persoonlijke houdster BV (holding-BV). Hij heeft een arbeidsovereenkomst met de holding-BV gesloten. Uw holding-BV bezit de aandelen in de werk-BV en bestuurt en managet deze. Hiertoe hebben de holding-BV en de werk-BV een zogenoemde managementovereenkomst gesloten. U verricht deze werkzaamheden op basis van de arbeidsovereenkomst gesloten met uw holding-BV. De holding-BV houdt als werkgever (inhoudingsplichtige) de loonheffing en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW in en draagt deze af aan de Belastingdienst. Zonder wijziging van de 'doorbetaaldloonregeling' zou dit niet meer mogelijk zijn. Deze regeling eist namelijk dat uw werkgever (de holding-BV) een inhoudingsplichtige is. Daarom wordt de 'doorbetaaldloonregeling' gewijzigd.

Minderheidsaandeelhouder

Als de directeur geen DGA van de werk-BV is, dan is hij(zij) wel verplicht verzekerd voor de werknemersverzekeringen. Dat is bijvoorbeeld het geval als zijn (haar) indirecte aandelenbelang in de werk-BV minder dan 50% bedraagt.

Sinds 1 januari 2006 neemt de Belastingdienst het standpunt in dat de werk-BV niet kan volstaan met de afdracht van uitsluitend premies werknemersverzekeringen. Zij moet ook de overige loonheffingen inhouden en afdragen. Gelet op de discussie die hierover in de uitvoeringspraktijk ontstond en de wetswijziging per 1 januari 2008, heeft de Staatssecretaris besloten de bestaande praktijk, zoals die in ieder geval tot en met 2005 gold, tot 1 januari 2008 omgemoeid te laten. Deze 'tijdelijke oplossing' wordt met ingang van 2008 wettelijk geregeld. Met ingang van 2008 biedt de gewijzigde 'doorbetaaldloonregeling' een oplossing.

Deze wijziging houdt onder meer in dat de 'doorbetaaldloonregeling' uitsluitend van toepassing is voor de loonheffing (loonbelasting/premie volksverzekeringen). De werk-BV blijft de premies

werknemersverzekeringen inhouden en afdragen. De holding-BV draagt de loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW af, tenzij de 'inhoudsvrijstelling' van toepassing is. In dat geval worden deze heffingen in de aanslagen inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage ZVW betrokken.

Voor toepassing van de doorbetaaldregeling moet bij de Belastingdienst een verzoek worden ingediend. Als de Belastingdienst positief beslist, kan de werk-BV volstaan met alleen de afdracht van de premies werknemersverzekeringen. Ons advies is dat u de aanvraag vóór 1 januari 2008 bij de Belastingdienst indient.

Commentaar

De wetswijziging van 1 januari 2008 is eigenlijk bedoeld als een administratieve lastenverlaging. De consequenties ervan waren kennelijk niet te overzien en moesten door de praktijk via Kamervragen worden aangedragen. Dat die gevolgen niet de gewenste gevolgen zijn, heeft ertoe geleid dat weer een aanvullende wetswijziging nodig was. Daarbij komt dat bij nadere beschouwing van het schattingsformulier blijkt dat die een omvang heeft van maar liefst twaalf bladzijden! Als er door het uit de loonheffingsfeer halen van de DGA al sprake is van lastenverlichting, dan wordt die alleen al hierdoor meer dan tenietgedaan. Bovendien zal ook de niet inhoudingsplichtige BV in haar administratie toch allerlei zaken moeten vastleggen, zoals een onderbouwing van de kostenvergoedingen, gegevens over de terbeschikkinggestelde auto van de zaak waaronder wellicht een kilometeradministratie van de DGA of een verklaring geen privé-gebruik en gegevens met betrekking tot de eventuele deelname aan de levensloop- en/of pensioenregeling. De lastenverlichting wordt hierdoor wel heel moeilijk traceerbaar.

Overigens heeft de Kamer de Staatssecretaris nog gevraagd of er voor 2008 een keuzeregeling kan worden ingevoerd, waarbij de DGA naar keuze kan gebruikmaken van de einde inhoudingsplicht. De Staatsecretaris heeft dat idee afgewezen.

Attentiepunten bij de jaarovergang in de loonheffing

Bespaar loonheffingen met de salderingsregeling voor reiskostenvergoedingen

U kunt als werkgever aan uw werknemers voor zakelijk gereden kilometers met de privé-auto een onbelaste kilometervergoeding van € 0,19 betalen. Tot de zakelijke kilometers behoort ook het woon-werkverkeer. De regeling kent ook de mogelijkheid om aan het einde van het jaar de eventueel lagere vergoedingen voor woon-werkverkeer te salderen met de eventueel te hoge vergoedingen voor de overige zakelijke kilometers. Hierdoor kunt u loonheffing en premies werknemersverzekeringen besparen.

Stel u heeft dit jaar aan een werknemer € 0,10 per kilometer voor woon-werkverkeer en € 0,25 per kilometer voor de overige zakelijke kilometers vergoed. Voor de zakelijke ritten betaalt u dus € 0,06 per kilometer meer dan de maximale onbelaste vergoeding. Zonder de nadere regeling zou dit bovenmatige deel belast zijn. De salderingsregeling voorkomt dit. Stel uw werknemer rijdt per jaar 12.000 kilometer voor woon-werkverkeer en 8.000 kilometer voor de overige zakelijke ritten. In totaal rijdt hij dus 20.000 kilometer zakelijk per jaar, waarvoor u een onbelaste vergoeding van € 3.800 (€ 0,19 x 20.000 kilometer) mag betalen. U heeft feitelijk € 3.200 (12.000 km x € 0,10 plus 8.000 km x € 0,25) vergoed. Omdat u nu per saldo onder het bedrag blijft dat u maximaal onbelast mag vergoeden, bent u over de uitbetaalde reiskostenvergoedingen toch geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen verschuldigd.

U mag overigens salderen in het loontijdvak of over het gehele kalenderjaar. In het laatste geval wordt een eventuele inhouding uitgesteld naar januari van het volgende jaar. In dat geval gelden ook de tarieven van het nieuwe jaar. U moet er wel aan denken dat u de salderingsregeling vastlegt, bijvoorbeeld in de (collectieve) arbeidsovereenkomst of in de vergoedingsregeling die voor uw personeel geldt.

Regel het tijdig kiezen tussen levensloop- of spaarloonregeling

Werknemers kunnen sinds 1 januari 2006 meedoen aan de levensloopregeling. Een van de voorwaarden voor deelname is dat zij niet tegelijkertijd aan de spaarloonregeling meedoen. U als werkgever moet controleren of dat niet het geval is. De werknemer kan ieder jaar

opnieuw een keuze maken. Als een werknemer eind 2007 of begin 2008 aangeeft te willen switchen van spaarloonregeling naar levensloopregeling, dan is het uw verantwoordelijkheid om te zorgen dat de inhouding voor de spaarloonregeling wordt stopgezet. Andersom geldt dat ook als er van levensloopregeling naar spaarloonregeling wordt geswitcht. Om dit administratief vlekkeloos te laten verlopen, doet u er verstandig aan om de werknemer te verzoeken om voor een bepaalde datum (bijvoorbeeld 15 december 2007 of 7 januari 2008) zijn/haar keuze te maken. Het is dan ook handig dat daarbij tevens wordt aangegeven voor welk bedrag men wil deelnemen. Een werknemer die de deelname aan een van de regelingen laat doorlopen, kan later in het jaar niet alsnog switchen. Als nog aan geen van beide regelingen wordt deelgenomen, dan kan de deelname aan de levensloopregeling ook in de loop van het jaar aanvangen.

Let op tijdige vergoeding voor terug te betalen studiekosten bij indiensttreding rond de jaarwisseling

Het komt regelmatig voor dat een werknemer die van werkgever verandert, aan zijn voormalig werkgever de genoten studiekostenvergoeding moet terugbetalen. Het bedrag van de terugbetaling wordt als scholingsuitgaven beschouwd. De werknemer kan het bedrag daarom in het jaar van de terugbetaling in de inkomstenbelasting in aftrek brengen.

De nieuwe werkgever kan voor deze 'scholingsuitgaven' een onbelaste studiekostenvergoeding geven. Voorwaarde hierbij is wel dat hij de vergoeding in het kalenderjaar van de terugbetaling betaalt of onvoorwaardelijk toezegt. Het gevolg is dat de terugbetaling niet meer bij de werknemer drukt en hij (zij) dus ook

geen scholingskosten meer in de inkomstenbelasting in aftrek kan brengen.

In de praktijk komt het nogal eens voor dat de nieuwe werkgever de terugbetalingsverplichting van de werknemer overneemt en rechtstreeks aan de voormalig werkgever betaalt. Ook in dat geval heeft de terugbetaling voor de werknemer geen gevolgen voor de loon- en inkomstenbelasting.

Als de nieuwe werkgever de vergoeding pas betaalt of toezegt na het jaar waarin de werknemer de terugbetaling aan zijn voormalig werkgever heeft gedaan, dan kan dit geen onbelaste studiekostenvergoeding meer zijn. De werknemer heeft immers in het jaar van terugbetaling de uitgaven al als scholingsuitgaven in de inkomstenbelasting in aftrek gebracht. In het latere jaar is dan bij de werknemer dus geen sprake meer van drukkende uitgaven, waarvoor u dus geen vrije vergoeding meer kunt geven. Het risico van het niet binnen hetzelfde kalenderjaar van de terugbetaling toezeggen of betalen van de vergoeding door de nieuwe werkgever is met name groot als de werknemer rond de jaarwisseling in dienst treedt. Let daarop als u een werknemer aan het eind of het begin van het jaar in dienst neemt.

Meer tijd voor herziening verdeling inkomens- en vermogensbestanddelen

Als u fiscale partners van elkaar bent, dan kunt u bepaalde gemeenschappelijke inkomensbestanddelen en de vermogensbestanddelen van de rendementsgrondslag van box 3 op de meest voordelige wijze onderling verdelen. Als u eenmaal voor een bepaalde verdeling had gekozen, dan mocht u die tot voor kort nog herzien tot uiterlijk het tijdstip waarop de aanslag inkomstenbelasting van één van u beiden onherroepelijk vaststond. Als de aanslagen van u en uw partner niet gelijktijdig worden opgelegd, kan dit tot praktische problemen leiden. Door een verandering in de werkwijze bij de Belastingdienst vanaf 2005 is het niet ondenkbaar dat dit gebeurt. De Staatssecretaris van Financiën vindt dit een niet wenselijk gevolg en heeft daarom onlangs besloten om de herzienings-termijn te verlengen.

Verlenging van de herzieningstermijn

Als de aanslag van de ene partner al onherroepelijk vaststaat en de inspecteur legt aan de andere partner een aanslag op, waarbij hij afwijkt van de ingediende aangifte, dan kon tot voor kort de gekozen verdeling

van inkomens- en vermogensbestanddelen niet meer worden herzien. Dit kon zich ook voordoen als aan de andere partner een navorderingsaanslag werd opgelegd of zijn (haar) aanslag werd verminderd. Maar ook in de situatie waarin deze problemen zich niet voordeden, kon na het opleggen van één van de beide onherroepelijke aanslagen, blijken dat niet voor de meest optimale fiscale verdeling was gekozen. Ook dan was tot voor kort herziening van de gekozen verdeling niet mogelijk.

Het probleem betreft met name de aanslagen over de kalenderjaren vanaf 2005. De aanslagen van fiscale partners werden tussen 2001 tot en met 2004 geautomatiseerd verwerkt en zoveel mogelijk gelijktijdig opgelegd. Door een wijziging in de geautomatiseerde verwerking van de aangiften is dat vanaf 2005 niet meer het geval.

De Staatssecretaris vindt het niet wenselijk dat fiscale partners als gevolg van het gewijzigde werkproces bij de Belastingdienst geen invloed meer hebben op de verdeling van inkomens- en vermogensbestanddelen, terwijl één van beide aanslagen nog niet onherroepelijk vaststaat. Daarom keurt hij onder voorwaarden goed dat in de volgende twee situaties toch de gekozen verdeling mag worden herzien:

1. de aanslag inkomstenbelasting van één van de fiscale partners staat onherroepelijk vast;
2. de aanslagen inkomstenbelasting 2005 of latere jaren van beide fiscale partners staan onherroepelijk vast.

Ad 1 Één aanslag staat onherroepelijk vast

Als de aanslag van één van de fiscale partners onherroepelijk vaststaat, dan kan de verdeling op verzoek van beide fiscale partners nog worden gewijzigd totdat de aanslagen van beide partners onherroepelijk vaststaan. Als de wijziging van de verdeling ertoe leidt dat de onherroepelijk vaststaande aanslag van de ene partner te laag is vastgesteld, geldt de goedkeuring alleen als die partner instemt met het opleggen van een navorderingsaanslag. De goedkeuring betreft aanslagen vanaf 2001 en geldt ook als het inkomen van één van de partners door het opleggen van een navorderingsaanslag wordt gewijzigd. Het verzoek is in dat geval nog mogelijk totdat de navorderingsaanslag onherroepelijk vaststaat.

Ad 2 Beide aanslagen staan onherroepelijk vast

Als de aanslagen van beide fiscale partners inmiddels al onherroepelijk vaststaan, dan geeft de inspecteur voor de aanslagen *vanaf 2005* de mogelijkheid tot

herziening van de verdeling ambtshalve, mits het verzoek daartoe, inclusief de instemming van de partner tot navordering, is ingediend *vóór 1 januari 2008*.

Commentaar

Heeft u of uw fiscale partner nog aanslagen 2001 of latere jaren openstaan, dan kunt u dus onder de genoemde voorwaarden de gekozen verdeling van inkomens- vermogensbestanddelen toch nog herzien. Staan de aanslagen 2005 of latere jaren van u en uw partner al onherroepelijk vast, dan moet u *vóór 1 januari 2008* (laten) beoordelen of het voor u voordelig is om alsnog voor een andere verdeling te kiezen. Zo ja, zorg dan dat het verzoek tijdig is ingediend.

Attentiepunten in de inkomstenbelasting bij de jaarovergang

Verhoging van het tarief voor aanmerkelijk belang

Bent u een directeur-groootaandeelhouder (DGA) die van plan is om een winstuitdeling te doen, dan doet u er wellicht verstandig aan om dat nog dit jaar te doen. Het tijdelijk verlaagde tarief voor inkomen uit een aanmerkelijk belang tot een bedrag van € 250.000 gaat namelijk op 1 januari 2008 weer omhoog naar het oude niveau van 25%.

Heeft u een fiscale partner, dan kunt u in 2007 dubbel profiteren van het verlaagde tarief door het dividend bij u beiden in aanmerking te nemen.

Begin dit jaar is de dividendbelasting verlaagd naar 15%. Als uw BV aan u (en eventueel uw fiscale partner als die aandeelhouder is) een dividend uitkeert, dan houdt uw BV daarop 15% dividendbelasting in en draagt deze af aan de Belastingdienst. Vervolgens betaalt u als aandeelhouder bij de aanslag inkomstenbelasting de resterende 7% bij. Als uw BV u in 2008 dividend uitkeert, dan betaalt u dus 10% inkomstenbelasting bij.

Aflossing van uw kleine hypotheek wellicht voordelig

Als u geen of slechts een kleine hypotheek heeft, dan vervalt voor u het eigenwoningforfait geheel of gedeeltelijk. Dit is bij u aan de orde als de door u betaalde hypotheekrente minder bedraagt dan het eigenwoningforfait. Het aflossen van een kleine hypotheek kan onder omstandigheden aantrekkelijk zijn.

Stel u heeft een eigen woning met een WOZ-waarde van €300.000. Het eigenwoningforfait bedraagt € 1.800. U heeft nog een eigenwoningschuld van € 30.000. Hierover betaalt u jaarlijks 5% rente, oftewel € 1.500. Deze rente trekt u af van het eigenwoningforfait. U zou zonder de regeling € 300 eigenwoningforfait in uw aangifte inkomstenbelasting moeten bijtellen. Sinds 1 januari 2005 is deze bijtelling echter vervallen. Van het totale forfait van € 1.800 vervalt dus € 300. De rest van het forfait wordt door de renteaftrek gecompenseerd. Per saldo heeft u zo geen inkomsten uit de eigen woning.

Als u de hypotheekschuld helemaal aflost, dan vervalt het gehele eigenwoningforfait en u heeft bovendien geen hypotheeklasten meer. Daar staat wel weer tegenover dat u over het bedrag waarmee u de schuld aflost, geen spaarrente meer ontvangt. Aflossen is dus alleen voordelig als de netto hypotheeklasten (na renteaftrek) hoger uitvallen dan de gemiste renteontvangsten (na eventueel betaling van de belasting in box 3).

Let op: Als u plannen heeft om binnen vijf jaar te verhuizen, dan is aflossen ineens zonder meer niet verstandig, want de bijleenregeling werkt dan in uw nadeel. U krijgt dan minder renteaftrek voor de hypotheekschuld van de nieuwe woning.

Giftenaftrek alleen bij de algemeen nut beogende instelling met beschikking

Als u of een rechtspersoon (uw BV bijvoorbeeld) een gift doet aan een algemeen nut beogende instelling, dan kunt u die gift in de inkomstenbelasting of de vennootschapsbelasting in aftrek brengen.

Vanaf 1 januari 2008 kan dat alleen nog als de betreffende instelling in het bezit is van een beschikking van de Belastingdienst die haar als zodanig aanmerkt. Let wel, de beschikking heeft geen terugwerkende kracht, dus alleen giften die zijn gedaan nadat de beschikking is afgegeven, komen voor aftrek in aanmerking!

Wanneer een algemeen nut beogende instelling kwalificeert, kunt u hierna lezen in de rubriek Schenken en erven op bladzijde 10. Als u volgend jaar dus gebruik wilt maken van de giftenaftrek, zult u eerst moeten controleren of de instelling als algemeen nut beogende instelling is gekwalificeerd. Dat kunt u natuurlijk bij de instelling zelf navragen, maar u kunt het ook vinden op de internetsite van de Belastingdienst.

Heroverweeg het aangaan of verbreken van het fiscaal partnerschap

De keuze voor fiscaal partnerschap is vaak voordelig. Denk hierbij aan het onbeperkt schuiven met aftrekposten tussen de partners. Maar als uw persoonlijke of zakelijke omstandigheden dit jaar zijn gewijzigd, dan kunt u wellicht beter een andere keuze maken. Als u uw keuze voor fiscaal partnerschap wilt wijzigen, denk er dan aan dat u zelf in actie moet komen. Vanaf 1 januari 2005 geldt namelijk de regel dat als u eenmaal hebt gekozen, die keuze zo blijft totdat u zelf anders aangeeft.

Als u echter nog geen fiscale partners bent, maar dat wel wilt worden, dan moeten u en uw partner in het betreffende kalenderjaar gedurende meer dan zes maanden onafgebroken een gezamenlijke huishouding hebben gevoerd en gedurende die periode op hetzelfde woonadres bij de gemeente in de basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven. In 2006 heeft de belastingrechter geoordeeld dat die inschrijving van doorslaggevende betekenis is. Als u niet aan dit vereiste voldoet, dan kunt u niet voor fiscaal partnerschap kiezen, ook niet als u *feitelijk* wel langer dan zes maanden in het kalenderjaar op hetzelfde adres samenwoont.

Let wel: Als u aan alle voorwaarden voor het fiscaal partnerschap voldoet, dan moeten u en uw partner daarvoor uiterlijk kiezen voordat de aanslag van één van u beiden onherroepelijk vaststaat. Daarna bent u te laat!

Schenken en erven

Vrijstellingen algemeen nut beogende instelling voortaan alleen met beschikking

Een algemeen nut beogende instelling (anbi) kan schenkingen en legaten ontvangen zonder dat zij daarover schenkings- of successiebelasting is verschuldigd. Verder zijn de schenkingen die zij zelf doet vrij van schenkingsbelasting. Vanaf 1 januari 2008 gelden deze vrijstellingen alleen nog als de anbi in het bezit is van een beschikking van de Belastingdienst waarin zij als zodanig wordt aangemerkt. Hierna gaan we in op de voorwaarden waaraan de instelling moet voldoen om een beschikking te krijgen en op de wijze waarop de beschikking kan worden aangevraagd.

De voorwaarden voor kwalificatie als anbi

Een anbi moet aan een groot aantal voorwaarden voldoen om als zodanig door de Belastingdienst te worden erkend. De belangrijkste voorwaarden komen in hoofdlijnen op het volgende neer.

Dienen van een algemeen belang

De instelling moet een algemeen (dus niet particulier) belang dienen. Dat moet niet alleen blijken uit de statuten, maar ook uit de feitelijke werkzaamheden. Het verdient aanbeveling om te controleren of statuten en feitelijke werkzaamheden nog met elkaar in overeenstemming zijn.

Ontbreken van een winstoogmerk

De instelling mag geen winstoogmerk hebben. Daarnaast moet ook in de statuten vastliggen dat het liquidatiesaldo bij een eventuele ontbinding alleen mag worden aangewend voor een andere erkende anbi of op een andere wijze voor het algemeen belang wordt aangewend.

Geen meerderheid van zeggenschap

De instelling moet onafhankelijk zijn ten opzichte van zowel de donateurs als de begunstigden. Daarom mag binnen de instelling geen enkel natuurlijk persoon of rechtspersoon de meerderheid van de zeggenschap hebben. Dat komt er op neer dat niemand over het vermogen van de instelling kan beschikken alsof het zijn (haar) eigen vermogen is.

Als een anbi echter een andere anbi ondersteunt (zogenoemde steunstichtingen) waardoor een afhankelijkheid kan ontstaan, kan onder nadere voorwaarden toch een beschikking worden verkregen.

Geen beloningen voor de bestuurders

Bestuurders mogen voor hun werkzaamheden als bestuurder geen beloning ontvangen. Dat mag wel voorzover zij tevens uitvoerende werkzaamheden verrichten. Verder mogen zij als bestuurder wel een redelijke onkostenvergoeding ontvangen. Dat wil zeggen een vergoeding van de kosten die zij redelijkerwijs moeten maken om hun functie als bestuurder te kunnen vervullen. Ook vacatiegelden zijn toegestaan, mits die niet bovenmatig zijn.

Aanwezigheid van een beleidsplan

De instelling moet beschikken over een beleidsplan dat inzage verschaft in de te verrichten werkzaamheden, het beheer van het vermogen en de besteding ervan en de wijze waarop donaties worden verworven. Het beleidsplan mag wel meerjarig zijn, mits het actueel is.

Redelijke verhouding tussen kosten en bestedingen

Er moet een redelijke verhouding bestaan tussen de kosten van verwerving van donaties en de beheerskosten enerzijds en de bestedingen aan het doel van de instelling anderzijds. Wat redelijk is, wordt niet nader omschreven, maar hangt af van de aard van de instelling. Een zuivere fondswervende instelling zal in de regel meer kosten maken dan een instelling met zuivere vermogensfondsen.

Oppotten voorkomen door vermogensplafond

Om te voorkomen dat vermogens worden opgepot, mag niet meer vermogen worden aangehouden dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de werkzaamheden voor het doel van de instelling. Het vermogensplafond is geen vast bedrag, maar een open norm. Zo bestaat er ruimte voor enige

vermogensvorming die kan worden verklaard uit de voorgenomen activiteiten in het beleidsplan. Verder mag in ieder geval vermogen worden aangehouden dat is verkregen krachtens uiterste wilsbeschikking (testament) of schenking onder de voorwaarde dat het vermogen in stand moet blijven. De rendementen uit dat vermogen moeten dan wel voor het doel van de instelling worden aangewend.

Minimumeisen aan de administratie

De administratie van de instelling moet zo zijn ingericht dat daaruit de aard en de omvang blijkt van de kostenvergoedingen en vacatiegelden, de wervings- en beheerskosten en de inkomsten en het vermogen.

Aanvragen van een beschikking

Alleen als de instelling aan alle genoemde voorwaarden voldoet, kan een beschikking worden verleend. Hiertoe moet de instelling bij de Belastingdienst / Oost-Brabant te Den Bosch een verzoek indienen. Een instelling die nu al als anbi is gerangschikt, moet vanaf 1 januari 2008 dus ook aan al deze voorwaarden voldoen om een beschikking te krijgen. Ook de bestaande instellingen moeten daarom een verzoek indienen. Daartoe hebben zij van de Belastingdienst inmiddels een vragenformulier ontvangen. Aan de hand van de antwoorden beoordeelt de Belastingdienst of de instelling ook in 2008 als anbi kwalificeert. Een instelling die nog niet is gerangschikt, moet zelf een aanvraagformulier aanvragen bij de Belastingdienst / Oost-Brabant kantoor Den Bosch. Voorwaarde voor de aanvraag is dat zij een fiscaal nummer heeft. Mocht dat nog ontbreken, dan moet de instelling dat nummer eerst aanvragen bij het betreffende regionale belastingkantoor waaronder zij valt.

Groepsbeschikking

Er bestaat de mogelijkheid om een groepsbeschikking aan te vragen wanneer een instelling deel uitmaakt van een grotere organisatie (bijvoorbeeld een kerkelijke organisatie). De overkoepelende organisatie kan dan één beschikking aanvragen voor alle onderdelen van de organisatie. In voorkomende gevallen moet dus contact worden opgenomen met het bestuur van de overkoepelende organisatie.

Commentaar

Zowel de al gerangschikte als nog niet gerangschikte anbi's moeten dus vanaf 1 januari 2008 een beschikking hebben om volgend jaar de vrijstellingen in de schenkings- en successiebelasting te kunnen benutten. Zij doen er verstandig aan om te zorgen

dat zij op 1 januari 2008 in het bezit zijn van de beschikking, want de beschikking heeft geen terugwerkende kracht. Zolang er dus vanaf 1 januari 2008 nog geen beschikking is, zijn de ontvangen schenkingen en legaten belast evenals de uitkeringen van de anbi zelf aan de beoogde doelen. Zoals we al in de attentiepunten bij de jaarovergang op bladzijde 9 aangaven, is de kwalificatie als anbi ook van belang voor de donateurs. Zij mogen de giftenaftrek in de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting alleen toepassen als de instelling aan wie zij doneren, in het bezit is van een beschikking. Vanaf 1 januari 2008 zullen op de internetsite van de Belastingdienst de instellingen worden gepubliceerd, die een beschikking hebben gekregen.

Vrijgesteld schenken aan uw (klein)kinderen in 2007

Ook in 2007 kunt u het jaar voor uw (klein)kinderen weer extra feestelijk afsluiten met een vrijgestelde schenking. Hierna zetten we eerst de mogelijkheden voor u op een rij. Daarna staan we kort stil bij de besparing van successiebelasting die u kunt bereiken door tijdens uw leven aan uw kinderen te schenken.

De schenkingsvrijstellingen

De jaarlijkse schenking aan een kind is in 2007 tot een bedrag van € 4.412 per kind vrijgesteld. Als uw kind 18 jaar of ouder, maar jonger dan 35 jaar is, dan mag u de vrijgestelde schenking eenmalig verhogen tot een bedrag van € 22.048. Uw kind (eventueel samen met u) kan de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling benutten door vóór 1 maart 2008 aangifte schenkingsrecht te doen, waarin hij/zij uitdrukkelijk verzoekt om toepassing van de verhoogde vrijstelling. Als uw kind inmiddels al ouder dan 35 jaar is, maar een jongere partner heeft die wel aan het leeftijds criterium voldoet, dan kan op grond van een oude goedkeuring de eenmalige schenkingsvrijstelling toch worden benut. U kunt dan schenken aan uw schoonzoon of -dochter of aan uw eigen kind. Uw kind moet dan wel met zijn (haar) partner gehuwd of geregistreerd zijn. Als grootouders kunt u in 2007 tot een bedrag van € 2.648 vrijgesteld aan uw kleinkinderen schenken.

Schenken bespaart successiebelasting in de toekomst

Het kan fiscaal aantrekkelijk zijn om meer dan de vrijgestelde bedragen te schenken. U maakt dan gebruik van het oplopend tarief voor de schenkings-

en successiebelasting. De tarieven lopen in een ouder/kindsituatie op van 5% bij een belaste schenking tot € 22.051 (in 2007) tot maximaal 27% bij een belaste schenking hoger dan € 881.722 (in 2007). Door tijdens uw leven gespreid te schenken tegen een bescheiden tarief, draagt u alvast vermogen aan uw kinderen over. Bij uw overlijden is er dan minder vermogen waarover uw kinderen successiebelasting verschuldigd zijn. Dat levert dus in de toekomst een besparing van successiebelasting op.

Overigens hoeft u niet te schenken in geld, maar kunt u ook in natura schenken. Bovendien kunt u ook vermogen overdragen door het schuldig te erkennen. U blijft in dat geval de beschikkingsmacht over uw vermogen houden. Vraag uw adviseur naar de mogelijkheden die bij u passen.

Let op: Als u meer dan het vrijgestelde bedrag schenkt, dan moeten er altijd aangiften worden ingediend.

Maak gebruik van de vrijstelling bij bedrijfsopvolging

Momenteel bestaat er bij bedrijfsopvolging via schenking of door overlijden een voorwaardelijke vrijstelling voor de heffing van schenkings- of successiebelasting. De vrijstelling geldt zowel voor de verkrijging van een onderneming, als voor de verkrijging van een aanmerkelijk belang in een BV (5% of meer van de aandelen), waarin een onderneming wordt gedreven. Het percentage van de voorwaardelijke vrijstelling voor het gehele verkregen ondernemingsvermogen (de waarde van de aandelen) bedraagt sinds 1 januari 2007 75%. U kunt in uw aangifte voor het successie- of schenkingsrecht verzoeken om toepassing van de vrijstelling. Als uw verzoek wordt gehonoreerd, krijgt u de voorwaardelijke vrijstelling in de vorm van een conserverende aanslag. U krijgt dan wel een aanslag, maar die hoeft u (voorlopig) niet te betalen, mits u de onderneming in beginsel niet binnen vijf jaar staakt of de aandelen niet binnen 5 jaar vervreemdt.

Denk aan het aanpassen en doorlichten van uw testament

De jaarovergang is ook een goed moment om uw testament te (laten) doorlichten. Er zijn de laatste jaren veel wetswijzigingen geweest die van invloed kunnen

zijn op de zaken die u in uw testament heeft geregeld. Naast wetswijzigingen kunnen er ook andere redenen zijn om uw testament eens aan een update te onderwerpen. Misschien hebben zich het afgelopen jaar in uw persoonlijke omstandigheden en/of uw inkomenssituatie wijzigingen voorgedaan of zijn uw wensen veranderd. Die veranderingen kunnen voldoende aanleiding zijn om uw testament aan te passen of om alsnog een testament te laten opmaken.

Het belang van een notarieel samenlevingscontract

Samenwoners hebben evenals gehuwden en geregistreerde partners recht op de partnervrijstelling voor de successiebelasting. Deze vrijstelling bedraagt voor 2007 € 515.928. Daaraan worden wel enkele aanvullende voorwaarden gesteld. Met name als een notarieel samenlevingscontract ontbreekt. In dat geval zijn uw leeftijd en de duur van de samenlevingsperiode van belang. Bent u 22 jaar of ouder, dan komt u voor de partnervrijstelling in aanmerking als u ten tijde van het overlijden met uw partner tenminste vijf jaar achtereenvolgend een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd. Daarvan is sprake als u allebei op hetzelfde woonadres bij de gemeentelijke basisadministratie bent ingeschreven. Als de gezamenlijke huishouding 4, 3 of 2 jaar heeft geduurd, neemt het bedrag van de vrijstelling stapsgewijs af tot € 103.181.

Als u minder dan vijf jaar een gezamenlijke huishouding met uw partner heeft gevoerd, komt u wel voor de volledige partnervrijstelling in aanmerking als u een *notarieel* samenlevingscontract heeft. Daarin moet dan wel een wederzijdse zorgverplichting zijn opgenomen. Verder moeten u en uw partner tenminste 18 jaar oud zijn en voorafgaand aan het overlijden tenminste 6 maanden een gezamenlijke huishouding hebben gevoerd.

Let op: U heeft niets aan de vrijstellingen als u niet elkaars erfgenaam bent. Omdat u niet met elkaar bent gehuwd (geregistreerd), bent u ook niet automatisch erfgenaam van elkaar. Daarvoor moet u een testament laten opmaken, waarin u elkaar tot erfgenaam benoemt. Als u geen erfgenaam van elkaar bent, dan erft de langstlevende partner niets en heeft hij (zij) dus ook niets aan de ruime partnervrijstelling.

Tariefgroepindeling

Verder is de gelijkstelling van samenwoners met gehuwden (geregistreerden) van belang voor de tariefgroepindeling. Als u niet als partner kwalificeert, dan is bij vererving (of schenking) op u niet tariefgroep 1 van toepassing, maar tariefgroep 3. Dat is de tariefgroep waarvoor de hoogste tarieven gelden. U betaalt dan over de verkrijging niet 5 tot maximaal 27% successie- of schenkingsbelasting, maar 41 tot maximaal 68%! Het is dus de moeite waard om maatregelen te nemen als u (nog) niet aan alle vereisten voldoet.

Ga na of aanpassing van uw huwelijksgoederenregime noodzakelijk is

Tijdens het huwelijk kunnen zich allerlei veranderingen voordoen. Denkt u aan wijzigingen in de gezins-samenstelling, uw zakelijke situatie of in uw vermogensposities. Als dergelijke veranderingen zich bij u hebben voorgedaan, dan doet u er verstandig aan om het destijds door u gekozen huwelijksgoederen-

regime te heroverwegen. Als u bijvoorbeeld uw onderneming inmiddels heeft gestaakt, dan zijn uw huwelijksvoorwaarden wellicht niet meer nodig. U kunt dan de huwelijksvoorwaarden ongedaan laten maken of laten wijzigen. U moet dan wel langer dan 1 jaar gehuwd zijn. De opheffing of wijziging gebeurt bij notariële akte en met goedkeuring van de rechtbank. Bij opheffing gaan u en uw echtgenoot een wettelijke gemeenschap van goederen aan. Ieder heeft dan recht op de helft van het gehele vermogen. Het vermogen dat daarbij overgaat is geen (belaste) schenking. Bovendien kan het aangaan van de gemeenschap een grote besparing van successiebelasting opleveren bij grote vermogensverschillen, zeker in combinatie met de juiste testamenten.

Andersom kan het starten van een onderneming bijvoorbeeld juist aanleiding zijn om van algehele gemeenschap van goederen over te stappen op huwelijksvoorwaarden. De bescherming van de partner is dan doorslaggevend voor de keuze van het huwelijksgoederenregime. Vraag uw adviseur naar de mogelijkheden in uw concrete situatie.

Omzetbelasting

Vereenvoudiging van de BTW-heffing over het privé-gebruik

Vanaf 1 januari 2007 is het gebruik van tot het bedrijfsvermogen behorende goederen en diensten voor privé-doeleinden van de ondernemer, zijn personeel of door anderen, een met BTW belaste dienst, als u voor dit goed recht op aftrek heeft van de aan u in rekening gebrachte BTW. De regeling wordt vanaf 1 januari 2008 gewijzigd waardoor de toepassing eenvoudiger wordt en waardoor de regeling beter bij het werkelijk privé-gebruik aansluit.

Twee categorieën kosten

Het begrip 'uitgaven' wordt in lijn met de Europese regelgeving vervangen door 'kosten'. De kosten worden in twee categorieën ingedeeld:

1. kosten van verwerving of vervaardiging van investeringsgoederen waarop pleegt te worden afgeschreven;
2. kosten van herstel, onderhoud, verbetering- en verbouwing.

In de huidige wetgeving is nog een derde categorie opgenomen: de kosten van feitelijk gebruik. Hieronder vielen bijvoorbeeld vervoerskosten die enkel voor het

privé-gebruik van het goed werden gemaakt. Omdat voor deze categorie kosten toch al geen recht op BTW-aftrek bestaat, bleek deze categorie kosten overbodig voor berekening van de BTW-afdracht over privé-gebruik.

Ad 1 Kosten ter verwerving of vervaardiging

Deze kosten betreffen in beginsel eenmalige kosten die zich voordoen in het jaar van verwerving of vervaardiging. Eventuele verwervings- of vervaardigingskosten die in een eerder of later zijn gemaakt, moeten daar nog worden bijgeteld. De kosten worden vervolgens toegedeeld aan

meerdere kalenderjaren. Daartoe worden de kosten voor onroerende zaken gedeeld door 10 en voor roerende zaken door 5. De toerekening vindt voor het eerst plaats in het jaar van ingebruikname. Deze berekeningsmethode voor de maatstaf van heffing van het privé-gebruik werkt niet neutraal wanneer niet alle kosten ter zake van de verwerving bij de aankoop in rekening worden gebracht. Dat doet zich onder meer voor bij huur, erfpacht, huurkoop en leasing. Voor al deze situaties is er een afwijkende regeling getroffen. Die regeling houdt in dat de kosten van verwerving of vervaardiging van het goed worden vastgesteld op een bedrag waarbij rekening wordt gehouden met de waarde van de eventuele periodieke canon, retributie of huur.

Ad 2 Kosten van herstel, onderhoud, verbetering en verbouwing

Deze kosten kunnen van jaar tot jaar verschillen. Per kalenderjaar worden de kosten gesteld op de feitelijk gemaakte kosten die de ondernemer in aanmerking moet nemen in het betreffende kalenderjaar.

Werkelijk privé-gebruik

In de huidige regeling is voor de berekening van het privé-gebruik een tijdsevenredige formule opgenomen. De BTW-heffing valt op basis van deze formule in bepaalde gevallen te hoog of te laag uit. Zo zal voor een ondernemingsgoed dat een groot aantal dagen per jaar voornamelijk privé wordt gebruikt en op diezelfde dagen slechts enkele uren zakelijk, de BTW-afdracht over het privé-gebruik te laag uitvallen. De BTW-afdracht zal echter te hoog uitvallen wanneer datzelfde ondernemingsgoed op de dagen van gelijktijdig zakelijk en privé-gebruik voornamelijk zakelijk wordt gebruikt.

Om deze te hoge of te lage BTW-afdracht te voorkomen, komen de tijdsevenredige formules te vervallen. In de nieuwe regeling worden de kosten uit beide categorieën op basis van de werkelijke verhouding tussen het privé-gebruik en het totale gebruik per kalenderjaar aan het privé-gebruik toegerekend. Over dit bedrag berekent u vervolgens de BTW-heffing wegens privé-gebruik.

U moet voor toepassing van de nieuwe regeling net als in het verleden aantekening houden van het privé-gebruik. De Belastingdienst zal in beleidsregels aangeven dat als u door bijzondere omstandigheden niet over exacte gebruiksgegevens kunt beschikken, u kunt uitgaan van een schatting die het werkelijk gebruik zo goed mogelijk benadert.

Goedkeuring voor 2007

Omdat de belaste dienst wegens privé-gebruik in de laatste BTW-aangifte van het jaar moet worden aangegeven, wordt goedgekeurd dat u desgewenst de nieuwe regeling ook al voor het kalenderjaar 2007 mag toepassen. Laat uw adviseur berekenen of dat voor u voordelig is.

Gevolgen tariefsverhoging BTW vanaf 1 januari 2009

In de Miljoenennota is aangekondigd dat het algemene BTW-tarief per 1 januari 2009 wordt verhoogd van 19 naar 20%. Deze tariefsverhoging zal tot gevolg hebben dat in bepaalde situaties u de BTW volledig heeft afgetrokken tegen 19%, terwijl de BTW-afdracht over het privé-gebruik tegen 20% moet plaatsvinden.

Wijzigingen in de toepassing van de BTW-vrijstelling voor medische diensten

Medische diensten zijn in Nederland vrijgesteld van BTW, mits de ondernemer/beroepsbeoefenaar aan een bepaalde beroepskwalificatie-eis voldoet. De Europese rechter heeft echter geoordeeld dat Nederland de vrijstelling niet in overeenstemming met de Europese regels toepast. Daarom is in het wetsvoorstel Overige Fiscale maatregelen 2008 voorgesteld om de BTW-regels aan te passen.

De aanpassing betekent dat op bepaalde medische handelingen vanaf 1 januari 2008 de vrijstelling niet meer kan worden toegepast. Hierna behandelen we de aangepaste regelgeving en de gevolgen ervan.

Wijziging in het toepassingsbereik

Vanaf 1 januari 2008 mag u als (para)medicus de vrijstelling voor medische diensten toepassen voor zover u aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden voldoet:

- uw diensten zijn uitsluitend gericht op de gezondheidskundige verzorging van de mens; én
- u bent opgeleid volgens de eisen van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG).

De eerste voorwaarde betekent dat voor zover medische handelingen niet zijn gericht op de gezondheidskundige verzorging van de mens, de vrijstelling niet meer kan worden toegepast. Voor deze medische handelingen zal dus vanaf 1 januari 2008 BTW in rekening moeten worden gebracht. Medische handelingen waarvoor dat geldt zijn bijvoorbeeld:

- sportkeuringen;
- medische keuringen voor het verkrijgen van een baan, rijbewijs, uitkering of hypotheek;
- leeftijdskeuringen voor een vliegbrevet of vaarbewijs;
- keuringen voor het vaststellen van de mate van arbeidsongeschiktheid;
- onderzoeken in het kader van letselschadezaken;
- schoonheidscorrecties zonder medische indicatie.

Het laatste voorbeeld verdient enige toelichting.

Een plastisch chirurg kan de vrijstelling wel toepassen wanneer er een medische indicatie is voor een behandeling. Een medische indicatie voor een schoonheidsoperatie kan bijvoorbeeld zijn dat de patiënt psychisch lijdt als gevolg van de lichamelijke 'afwijking'. Het is dus nog niet in alle gevallen duidelijk hoe de voorwaarde van het therapeutisch doel in de praktijk zal uitwerken.

De tweede voorwaarde ziet op het bewaken van het kwaliteitsniveau van de medisch beroepsbeoefenaar. Uit rechtspraak van de Europese rechter blijkt dat de vrijstelling voor medische diensten alleen geldt wanneer de gezondheidskundige verzorging voldoende kwaliteitsniveau heeft. Lidstaten mogen dit kwaliteitsniveau zelf vaststellen. Nederland doet dit door in het wetsvoorstel aan te sluiten bij de Wet BIG. Op grond van dit wetsvoorstel zijn na 1 januari 2008 medische diensten die niet worden gereguleerd bij de Wet BIG belast met BTW. Volgens de toelichting bij het wetsvoorstel geldt dit onder meer voor de werkzaamheden van osteopaten, pedagogen en chiropractoren.

Beperkte toepassing vrijstelling voor tandprothesen

Onder de medische vrijstelling valt ook de levering van tandprothesen. De hoedanigheid van de leverancier van de prothesen doet er onder de huidige

Nederlandse regels niet toe. De Nederlandse vrijstelling heeft hierdoor een ruimere werking dan de Europese regelgeving. Als het voorstel wordt aangenomen, dan geldt de vrijstelling vanaf 1 januari 2008 alleen nog voor de levering van tandprothesen door tandartsen en tandtechnici. De toepassing van de vrijstelling is dan in overeenstemming met de Europese regelgeving.

De gevolgen

Als u een (para)medicus bent die zowel vrijgestelde als belaste diensten verricht, dan zal de nieuwe wettelijke regeling voor u in ieder geval tot meer administratieve verplichtingen leiden. U moet immers uw administratie splitsen in diensten die wel en die niet zijn vrijgesteld. De BTW op de kosten en investeringen moet u aan de verschillende activiteiten toerekenen en in een aftrekbaar en een niet-aftrekbaar deel splitsen. Voor bepaalde, in het verleden gedane investeringen moet u mogelijk nog een deel van de BTW corrigeren.

De factuur

Een ander administratief aandachtspunt is de factuur. In beginsel bent u niet verplicht om een factuur uit te reiken als de afnemer een particulier is. Is de afnemer een ondernemer dan bent u wel verplicht om een factuur uit te reiken. Het is dan met name voor de ondernemers die recht op aftrek van BTW hebben, van belang dat u aan hen facturen uitreikt die aan de wettelijke eisen voldoen. Zonder vereiste facturen kunnen zij immers geen BTW terugvragen.

Commentaar

De eerste voorwaarde sluit aan bij de Europese regels waaraan de Nederlandse wetgeving moet voldoen. De medische vrijstelling is alleen bedoeld voor medische handelingen die zijn gericht op de gezondheidskundige verzorging van de mens.

De tweede voorwaarde roept de vraag op of de nieuwe wettelijke bepaling nu wel strookt met de Europese regels. De Europese rechter heeft namelijk geoordeeld dat medische handelingen die kwalitatief gelijkwaardig zijn aan dezelfde handelingen door een kwalificerende beroepsbeoefenaar die de vrijstelling wel mag toepassen, ook onder de vrijstelling moeten vallen. De tweede voorwaarde sluit echter de vrijstelling uit voor behandelingen van een niet BIG-geregistreerde (para)medicus. Zo mag op grond van de Europese rechtspraak bijvoorbeeld een chiropractor die gelijkwaardige behandelingen verricht als een arts/chiropractor, net als laatstgenoemde voor zijn chiropractische behandelingen de vrijstelling

toepassen. Met een beroep op die rechtspraak zou de chiropractor dus toch de medische vrijstelling kunnen toepassen. Het probleem schuilt hem hier echter vooral in de bewijslast. De chiropractor, die niet voor de BIG is gekwalificeerd, moet aannemelijk maken dat zijn (haar) behandelingen van gelijkwaardig kwaliteitsniveau zijn als die van de arts/chiropractor en dat zal niet altijd even eenvoudig zijn.

De Eerste en Tweede Kamer moesten ten tijde van het schrijven van deze bijdrage nog wel over de voorgestelde wijziging beslissen. Vraag daarom uw adviseur naar de stand van zaken.

Attentiepunten bij de jaarovergang voor de BTW

Naast de correctie van het privé-gebruik van ondernemingsgoederen of diensten, moet er aan het einde van het kalenderjaar voor de BTW vaak ook nog andere correcties en controles plaatsvinden. Ook dit jaar maken we u weer attent op de belangrijkste zaken. Aan de orde komen achtereenvolgens de herrekening en herziening van de aan u in rekening gebrachte BTW (de voorbelasting), de verklaring van belast gebruik door kopers of huurders van een onroerende zaak en de BUA-correctie voor personeelsvoorzieningen. Verder besteden we aandacht aan de suppletieaangifte, de toepassing van de kleine ondernemersregeling, het einde van een fiscale eenheid voor de BTW en het BTW-ondernemerschap van de DGA.

Herrekening en herziening van voorbelasting

Als u goederen en diensten gebruikt voor zowel belaste prestaties als vrijgestelde prestaties, is er sprake van gemengd gebruik van die goederen. De voorbelasting die op die goederen en diensten drukt, is niet volledig aftrekbaar. Aan het eind van het jaar moet u daarom een herrekening en/of een herziening van voorbelasting uitvoeren. Het resultaat geeft u aan in de aangifte over het laatste tijdvak van 2007.

Herrekening van voorbelasting past u toe bij alle goederen en diensten die u gemengd gebruikt.

Herziening van voorbelasting past u alleen toe bij onroerende en roerende zaken, waarop u afschrijft voor de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting.

Herrekening van voorbelasting

Als u gemengde prestaties verricht, moet u de goederen en diensten waarop voorbelasting drukt, splitsen in het gebruik voor belaste (volledige aftrek), vrijgestelde (geen aftrek) en gemengde prestaties (gedeeltelijke aftrek). Bij deze laatste groep moet u de voorbelasting dus splitsen in een deel waarvoor u wel aftrek heeft en een deel waarvoor u geen aftrek heeft. Die splitsing maakt u in beginsel naar verhouding van de door u in rekening gebrachte vergoedingen voor belaste en vrijgestelde prestaties. Als u aannemelijk kunt maken dat het werkelijk gebruik van die goederen en diensten anders is, dan vindt splitsing plaats overeenkomstig dat werkelijk gebruik.

De splitsing moet u in eerste instantie aanbrengen bij de aangifte over het tijdvak waarin u de factuur voor het goed of de dienst heeft ontvangen, overeenkomstig de verwachte bestemming van het goed of de dienst. Vervolgens maakt u een herrekening op basis van de gegevens van het tijdvak waarin u de goederen en diensten bent gaan gebruiken. Tot slot moet u aan het einde van het boekjaar een herrekening maken op basis van de gegevens van het gehele boekjaar. Als dan blijkt dat u te veel voorbelasting in aftrek heeft gebracht, dan bent u die voorbelasting verschuldigd. Als u te weinig voorbelasting in aftrek heeft gebracht, dan kunt u die voorbelasting alsnog in aftrek brengen.

Herziening van voorbelasting

Voor onroerende en roerende zaken waarop u afschrijft, begint er na het jaar van aanschaf nog een herzieningsperiode van respectievelijk 9 en 4 jaar. In die periode moet u per jaar respectievelijk 1/10 en 1/5 gedeelte van de bij aanschaf in aftrek gebrachte voorbelasting herzien. Dit betekent dat u ieder jaar opnieuw moet gaan beoordelen in hoeverre u recht op aftrek van dat gedeelte van de voorbelasting heeft. Als uit de herzieningsberekening blijkt dat u te veel of te weinig voorbelasting in aftrek heeft gebracht, dan moet u het verschil op de aangifte van het laatste tijdvak van het boekjaar aangeven. Indien het verschil minder is dan 10% van het in aftrek gebrachte bedrag, dan wordt u het verschil niet verschuldigd, maar kunt u het ook niet terugvragen.

Verklaring belast gebruik door koper van onroerende zaak

U kunt als verkoper en/of koper in verband met de aftrek van voorbelasting belang hebben bij een belaste levering van een onroerende zaak. U moet dan een gezamenlijk verzoek bij de bevoegde inspecteur van de verkoper indienen. Als koper moet u dan bij het

verzoek een ondertekende verklaring voegen dat u de onroerende zaak voor 90% (in sommige branches voor 70%) of meer voor belaste prestaties gaat gebruiken. U moet bovendien binnen vier weken na afloop van het boekjaar volgende op het boekjaar waarin het pand aan u is geleverd, aan de verkoper en de Belastingdienst een verklaring verstrekken, waaruit blijkt dat u het pand in beide jaren ook feitelijk voor 90% (70%) of meer voor belaste prestaties heeft gebruikt. Heeft u het pand niet in gebruik genomen voor het einde van het boekjaar volgend op het boekjaar waarin het pand aan u is geleverd, dan is de levering alsnog vrijgesteld. Dit betekent dan onder meer dat u en mogelijk ook de verkoper, alsnog voorbelasting moet corrigeren.

Verklaring belast gebruik door huurder onroerende zaak

Ingeval van BTW-belaste verhuur van een pand geldt een vergelijkbare procedure. U doet als huurder en verhuurder een gezamenlijk verzoek voor belaste verhuur, waarbij de huurder verklaart dat hij het pand voor 90% (70%) of meer voor belaste prestaties zal gebruiken. Sinds enkele jaren mag dit verzoek overigens achterwege blijven, mits onder andere de huurovereenkomst aan bepaalde voorwaarden voldoet. U moet als huurder bovendien binnen vier weken na afloop van het boekjaar waarin de huur is aangevangen, een verklaring aan de verhuurder en de Belastingdienst verstrekken, waaruit blijkt dat u het pand ook daadwerkelijk voor belaste prestaties heeft gebruikt. Dit hoeft echter weer niet als de huurovereenkomst aan alle voorwaarden voldoet. Deze informatie is dan al in of bij de huurovereenkomst opgenomen.

De belaste verhuur vervalt niet zonder meer als u het pand niet vóór het einde van het boekjaar waarin de huur is ingegaan, in gebruik heeft genomen. De leegstand heeft in dit boekjaar nog geen gevolgen, mits de onroerende zaak voor het einde van het tweede daarop volgende boekjaar in gebruik wordt genomen en in het boekjaar van ingebruikneming tevens wordt voldaan aan de 90%-eis (70%-eis).

BUA-correctie voor personeelsvoorzieningen

De aftrek van voorbelasting voor personeelsvoorzieningen wordt op grond van het Besluit uitsluiting aftrek omzetbelasting (BUA) uitgesloten, tenzij de kosten per werknemer onder het bedrag van € 227 per jaar zijn gebleven. U moet aan het einde van het jaar beoordelen of de deze grens al dan niet wordt overschreden. Bij overschrijding van het bedrag is de

BTW op de kosten niet aftrekbaar. Tot de personeelsvoorzieningen behoren onder meer het privé-gebruik van de auto van de zaak, het personeelsfeest of -uitstapje, kerstpakketten en dergelijke. Voor kantineverstrekingen geldt een aparte regeling.

Voor werknemers met een auto van de zaak zal het drempelbedrag van € 227 doorgaans worden overschreden. In dat geval kunt u niet eerst in de loop van het jaar de BTW in aftrek brengen en dat aan het einde van het jaar corrigeren. Zodra bij u duidelijk is (moet zijn) dat de grens op jaarbasis zal worden overschreden, heeft u geen aftrek van de voorbelasting op de kosten voor de personeelsvoorzieningen van de betreffende werknemer.

Dien tijdig uw suppletieaangifte in

Het komt in de praktijk voor dat de correcties voor privé-gebruik in plaats van in de laatste aangifte van het jaar worden aangegeven in een suppletieaangifte, die pas in de loop van het volgende jaar wordt ingediend. Deze handelwijze is niet juist. U loopt daarmee het risico dat de Belastingdienst naast een naheffingsaanslag ook een boete zal opleggen. U kunt de suppletieaangifte alleen gebruiken ter correctie van foutieve boekingen en dergelijke in 2007, waardoor u te veel of te weinig BTW heeft aangegeven en voldaan. De suppletieaangifte is een vrijwillige verbetering. Ter voorkoming van boetes doet u er verstandig aan de suppletieaangifte in te dienen, zodra u heeft ontdekt dat u te weinig BTW heeft betaald. Dat is meestal bij het opmaken van de jaarrekening.

Let wel: Vanaf 2005 kan de Belastingdienst in de elektronische winstaangifte voor de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting gemakkelijker controleren of u voldoende BTW heeft afgedragen. U moet sindsdien namelijk de BTW-schuld expliciet aangeven. Het is daarom des te meer zaak om, zodra u heeft ontdekt dat u te weinig BTW heeft betaald, de suppletieaangifte zo snel mogelijk in te dienen.

U kunt tot 31 januari 2008 nog een suppletieaangifte indienen. Voor een maand- of kwartaalaangifte geldt een termijn van 1 maand na afloop van het tijdvak. Als bijvoorbeeld bij de jaarafsluiting is gebleken dat u een onjuiste BTW-aangifte heeft ingediend, dan kunt u dat nog tot 31 januari 2008 herstellen. U voorkomt dan in ieder geval heffingsrente en mogelijk ook een boete. Doet u jaaraangifte dan geldt deze deadline niet. Een verzuimboete kan door een tijdige suppletie-

aangifte worden voorkomen als de belasting die alsnog wordt betaald, niet meer bedraagt dan € 1.134. Dat is ook nog het geval als de belasting weliswaar meer bedraagt dan € 1.134, maar minder dan € 11.344 én minder dan 10% van het betaalde belastingbedrag. Als de suppletie meer bedraagt, dan wordt een verzuimboete van 5% met een maximum van € 4.537 opgelegd.

Maak gebruik van de kleine ondernemersregeling

Bent u een kleine ondernemer? Dan kan het de moeite waard zijn om aan het eind van het jaar te beoordelen of u van de kleine ondernemersregeling gebruik kunt maken. Deze regeling houdt in dat u (een deel van) de verschuldigde BTW niet hoeft af te dragen. Dat is het geval als de door u aan afnemers in rekening gebrachte BTW minus de door leveranciers aan u in rekening gebrachte BTW minder bedraagt dan € 1.883. De niet af te dragen BTW moet u in beginsel wel bij de winst uit onderneming voor de inkomstenbelasting tellen.

De regeling geldt overigens alleen voor natuurlijke personen (eenmanszaken) en samenwerkingsverbanden van natuurlijke personen. De regeling staat dus niet open voor rechtspersonen.

Meld beëindiging fiscale eenheid voor de BTW

Een fiscale eenheid voor de BTW tussen bijvoorbeeld uw holding-BV en een of meerdere dochtervennootschappen kan op een bepaald moment worden verbroken. Er kan ook een fiscale eenheid BTW bestaan tussen een DGA en zijn (haar) BV. Hierin komt mogelijk verandering (zie hierna onder 'DGA onder voorwaarden geen zelfstandig BTW-ondernemer!'). Verbreking van een fiscale eenheid kan alleen indien niet meer is voldaan aan de voorwaarden. Dat is bijvoorbeeld aan de orde als de aandelen in een dochtervennootschap worden verkocht. U doet er verstandig aan om de verbreking van de fiscale eenheid zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de Belastingdienst te melden. Zo voorkomt u het risico dat de holding-BV nog hoofdelijk aansprakelijk kan worden gesteld voor belastingschulden van de dochtervennootschap die na het verbreken van de fiscale eenheid zijn ontstaan.

DGA onder voorwaarden geen zelfstandig BTW-ondernemer!

Er bestaat al enige tijd onduidelijkheid over het BTW-ondernemerschap van de DGA. Nadat in 2002 onze hoogste belastingrechter, de Hoge Raad had beslist dat een DGA een zelfstandig BTW-ondernemer kan zijn, heeft een lagere belastingrechter toch aan de Europese rechter gevraagd of dat ook geldt voor de DGA die enig aandeelhouder, bestuurder en personeelslid is van zijn BV. Deze DGA heeft een arbeidsovereenkomst met de BV en verricht alle werkzaamheden namens en voor rekening van de BV. De Europese rechter heeft onlangs geantwoord dat de DGA in dat geval niet als zelfstandig BTW-ondernemer wordt aangemerkt. Hierbij is met name van belang dat de DGA afhankelijk is van de BV voor zijn arbeidsvoorwaarden, hij alle werkzaamheden ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst verricht en niet in eigen naam maar voor rekening en onder verantwoordelijkheid van de BV handelt en dat de DGA geen enkel economisch bedrijfsrisico draagt. Het antwoord van de Europese rechter heeft vele gevolgen voor de BTW-heffing bij de DGA, bijvoorbeeld voor de fiscale eenheid, de aansprakelijkheid voor BTW-schulden, de aftrek van BTW, de privé-correctie auto, etcetera. Anderzijds bestaat over de impact van het antwoord op dit moment ook nog veel onduidelijkheid. Duidelijkheid gaat er waarschijnlijk komen, zodra de lagere belastingrechter aan de hand van het antwoord van de Europese rechter, uitspraak heeft gedaan. Voor meer informatie en de stand van zaken kunt u terecht bij uw adviseur.

Pensioen & lijfrente

Vervolmaatregelen invoering Pensioenwet

Op 1 januari 2007 is de Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) vervangen door de Pensioenwet (PW). In deze wet is een duidelijke taakafbakening en verdeling van verantwoordelijkheden tussen werkgevers, werknemers en pensioenuitvoerders opgenomen. Enkele maatregelen gaan in op 1 januari 2008. In deze bijdrage gaan we eerst in op de keuzemogelijkheid voor de directeur-groootaandeelhouder (DGA) in 2007. Daarna maken we u attent op enkele maatregelen die per 1 januari 2008 in werking treden.

De keuzemogelijkheid van de DGA

DGA's moeten in 2007 een keuze maken met betrekking tot hun pensioenregeling. Deze keuze vloeit voort uit de per 1 januari 2007 ingevoerde PW en moet voor 1 januari 2008 bekend zijn. U bent DGA als u – direct of indirect – tenminste 10% van het aandelenkapitaal (of certificaten) in de pensioentoezeggende vennootschap houdt.

De keuze die u in 2007 maakt, is onomkeerbaar. U kunt dus na 1 januari 2008 niet meer terugkomen op deze keuze!

De keuzemogelijkheid staat alleen open voor DGA's die op 31 december 2006 al een pensioenregeling hadden. Alle DGA's die na die datum pensioen toegezegd krijgen, kunnen derhalve geen gebruikmaken van het keuzerecht. Het keuzerecht houdt in dat een DGA in 2007 er voor mag kiezen om zijn pensioenregeling, voor zover deze op 31 december 2007 is verzekerd bij een professionele verzekeraar, al dan niet onder de werking van de PW te laten vallen.

Nieuwe pensioentoezeggingen die op of na 1 januari 2007 aan een DGA zijn gedaan, vallen per definitie niet onder de PW. Dat geldt dus voor zowel het pensioen dat in eigen beheer wordt gehouden als voor het pensioen dat bij een externe verzekeraar is ondergebracht. Voor deze pensioenregelingen geldt er dus ook *geen* keuzemogelijkheid.

Switchen verzekeren naar eigen beheer en andersom

Het DGA-pensioen dat bij een verzekeraar is ondergebracht en waarop u de PW van toepassing laat zijn, kunt u niet meer in eigen beheer terugnemen. Voor zover u echter aanspraken bij een verzekeraar heeft ondergebracht, waarop de PW *niet* van toepassing is, behoudt u wel de mogelijkheid om deze op een later tijdstip alsnog naar eigen beheer over te

brengen. Een uitzondering geldt alleen voor verzekerde aanspraken die uit een werknemerspensioen voortvloeien en dus niet in een DGA-periode zijn opgebouwd.

Andersom kunt u ook na 1 januari 2008 nog steeds pensioenaanspraken in eigen beheer bij een verzekeraar onderbrengen, maar die kunnen dan niet onder de PW vallen. De keuzemogelijkheid geldt immers alleen in 2007.

Commentaar

Welke keuze u als DGA moet maken, is afhankelijk van uw individuele situatie. Gelet op de beperkingen die de PW met zich brengt, is het over het algemeen verstandig om niet voor toepassing van de PW te kiezen. Met name het niet meer kunnen switchen van verzekeren naar eigen beheer, als u eenmaal voor toepassing van de PW heeft gekozen, is een ongewenste beperking. Daarbij komt dat de risico's (bijvoorbeeld bij faillissement van uw BV) er voor u niet wezenlijk veel groter door worden, want u kunt die meestal op andere wijze ook afdekken.

De minderheidsaandeelhouder (met minder dan 50% aandelenbezit, maar meer dan 10%) heeft mogelijk wel baat bij een keuze voor toepassing van de PW, maar ook in dat geval kunnen via bepalingen in de pensioenbrief de risico's bij ontslag en vertrek worden ondervangen en is een keuze voor de toepassing van de PW niet noodzakelijk.

Wel is het zo dat u er goed aan doet om uw pensioenbrief en eventueel de verzekeringsovereenkomst in 2007 door een pensioendeskundige te laten controleren op de aanwezigheid van bepalingen die mogelijke risico's moeten afdekken.

Tot slot nog dit. Hoewel het overgangsrecht in de PW niet voorschrijft dat u aan de verzekeraar ook de keuze kenbaar moet maken om het verzekerd deel van uw pensioen *niet* onder de PW te laten vallen, doet u er verstandig aan dit toch te doen. Zo voorkomt u misverstanden.

Deadline voor kwalificatie pensioenovereenkomsten

In de PW sluit een werkgever een pensioenovereenkomst met zijn werknemers. Deze pensioenovereenkomst moet vervolgens worden gekwalificeerd. Er bestaan drie categorieën: de uitkeringsovereenkomst, de kapitaalovereenkomst en de premieovereenkomst. Bij de *uitkeringsovereenkomst* is de hoogte van de uiteindelijke pensioenuitkeringen vastgesteld. Bij de *kapitaalovereenkomst* is wel het kapitaal dat beschikbaar is voor een pensioen vastgesteld, maar dat kapitaal moet te zijner tijd nog in uitkeringen worden omgezet. Bij een *premieovereenkomst* staat de premie vast die uiterlijk op pensioendatum nog in uitkeringen moet worden omgezet. Pensioenfondsen en verzekeraars moesten ook alle op 1 januari 2007 bestaande pensioenovereenkomsten van een van deze kwalificaties voorzien.

Pensioenfondsen krijgen daarvoor nog tot *1 januari 2008* de tijd en verzekeraars nog tot *1 januari 2009*. De kwalificatie geldt alleen voor toekomstige pensioenopbouw. In de praktijk zullen verzekeraars en pensioenfondsen echter vermoedelijk de herkwalificatie voor de gehele looptijd doorvoeren. Deze herkwalificatie kan gevolgen hebben voor de ontslagaanpakken en tijdsevenredige financiering. Laat dit daarom door uw pensioenadviseur beoordelen.

Uitstel voor invoering indexatielabel

Er was aanvankelijk afgesproken dat er uiterlijk op 1 januari 2008 een indexatielabel zou komen. Dit label is een richtlijn over de zekerheid waarmee een pensioenregeling met de inflatie zal meegroeien (indexatieverlening) en de verwachtingen daaromtrent voor de toekomst. Het blijkt in de praktijk moeilijk te zijn om een richtlijn te ontwikkelen die niet alleen begrijpelijk is, maar ook de informatie verstrekt over toekomstige verwachtingen. Daarom heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op aanraden van de Stichting van de Arbeid besloten om de invoering van het indexatielabel tot *1 juli 2008* uit te stellen.

Invoering 'startbrief'

Vanaf 1 januari 2008 zijn pensioenfondsen verplicht om een zogenoemde 'startbrief' te verstrekken.

Pensioenverzekeraars zijn hiertoe vanaf 1 januari 2009 verplicht. De 'startbrief' geeft de werknemer een korte en duidelijke uitleg over de inhoud van de pensioenregeling van zijn werkgever. De 'startbrief' moet binnen drie maanden na de indiensttreding aan de werknemer zijn uitgereikt. De werkgever moet zorgen dat dit tijdig gebeurt.

Deze informatieverplichting geldt alleen voor nieuwe werknemers die op of na 1 januari 2007 zijn gaan deelnemen aan de pensioenregeling.

Geen of beperkte wacht- en drempeltijden

Vanaf 1 januari 2008 mag u geen of nog slechts beperkt drempel- of wachttijden voor de deelname aan een pensioenregeling hanteren. Voor het ouderdomspensioen is dat nog wel toegestaan, maar niet langer dan 2 maanden. Voor de deelname aan het nabestaandenpensioen en het arbeidsongeschiktheidspensioen zijn drempel- of wachttijden dan niet meer toegestaan.

Invoering toetredingsleeftijd

Veel werknemers kunnen momenteel vanaf de leeftijd van 25 jaar deelnemen aan de pensioenregeling van hun werkgever. Die leeftijdsgrens is niet wettelijk bepaald, maar het is wel de leeftijdsgrens die vaak wordt gehanteerd. Vanaf *1 januari 2008* komt hierin verandering. Dan wordt de toetredingsleeftijd 21 jaar. Bestaande pensioenregelingen moeten hierop worden aangepast, zonder dat sprake is van terugwerkende kracht.

Commentaar

De bestaande pensioenregelingen zullen dus aan de nieuwe regels per 1 januari 2008 moeten worden aangepast. Overigens gelden vanaf die datum ook nieuwe informatieverplichtingen voor de pensioenuitvoerder bij onder meer ontslag en echtscheiding. Vraag uw adviseur aan wie wanneer welke informatie door de pensioenuitvoerder moet worden verstrekt.

Sparen of beleggen voor lijfrente of aflossing eigenwoningsschuld

Een oudedagsvoorziening kan bestaan uit de AOW, het aanvullend pensioen uit een dienstbetrekking en/of uit lijfrenten. Aan deze laatste mogelijkheid, de zogenoemde 'derde pijler', wordt waarschijnlijk per 1 januari 2008 een nieuwe variant voor oudedagsvoorziening toegevoegd. Bij de Eerste Kamer ligt namelijk een wetsvoorstel dat het mogelijk maakt om op individuele basis en fiscaalvriendelijk te sparen op een geblokkeerde rekening bij een bank of beleggingsinstelling voor een lijfrente of de aflossing van de eigenwoningsschuld. De nieuwe oudedagsvoorziening is bedoeld als tegenhanger van de lijfrentepolis of de kapitaalverzekering eigen woning (KEW) bij een verzekeraar en krijgt in grote lijnen dezelfde fiscale faciliteiten als de lijfrente of de KEW. Werknemers, zelfstandigen en freelancers met een pensioengat kunnen van de nieuwe regeling gebruikmaken.

Geblokkeerde spaarrekening of beleggingsrecht

De spaar- of beleggingsrekening bij een bank of beleggingsinstelling moet een geblokkeerde rekening zijn. Dat wil zeggen dat u niet vrij over het tegoed kunt beschikken. Als u dat wel doet, dan is het rendement in beginsel belast in box 1. Het geblokkeerde tegoed zelf is onbelast. Als u het tegoed voor de volgende doeleinden aanwendt, dan is de deblokkering in beginsel wel vrijgesteld:

1. de aankoop van een lijfrente bij een verzekeraar of periodieke uitkeringen bij de bank of beleggingsinstelling;
2. de aflossing van een eigenwoningsschuld.

De eerste aanwendingsmogelijkheid vormt de tegenhanger voor de huidige lijfrente bij een verzekeraar. De tweede mogelijkheid de tegenhanger van de huidige kapitaalverzekering eigen woning (KEW) bij een verzekeraar. Hierna gaan we achtereenvolgens in op de lijfrentevariant en de KEW-variant.

Ad 1 Lijfrentesparen bij een bank of beleggingsinstelling

De fiscale regels voor het geblokkeerd sparen bij een bank of beleggingsinstelling voor een lijfrente of periodieke uitkering lijken sterk op de al bestaande regels voor oudedagslijfrenteproducten. Net als bij deze lijfrente zijn ook de spaar/beleggingsbedragen gemaximeerd. Het maximale inkomen dat meetelt voor lijfrentepremieaftrek bij een pensioentekort, wordt met

€ 47.700 verlaagd tot € 100.879. Bij mensen die een hoger inkomen hebben, wordt het meerdere niet erkend voor de bepaling van het pensioentekort in de jaarruimte. De verlaging geldt niet alleen voor het geblokkeerde sparen of beleggen voor een lijfrente of periodieke uitkering, maar voor alle fiscaalvriendelijke lijfrentevormen, dus ook voor de oudedagslijfrente, de tijdelijke oudedagslijfrente en de nabestaandenlijfrente.

De bedragen die u via de geblokkeerde bankrekening of het beleggingsrecht spaart, zijn net als de premies voor de oudedagslijfrenten, onder voorwaarden aftrekbaar.

Anders dan bij de *verzekeringslijfrenten* zal bij een lijfrente of periodieke uitkering via de spaar- of beleggingsproducten het niet mogelijk zijn een (extra) nabestaandenvoorziening of aanvullende dekkingen (zoals bij arbeidsongeschiktheid) te treffen. Voor de verzekering van het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico blijft u aangewezen op de producten van een verzekeraar.

Als u het geblokkeerde spaarsaldo of de waarde van het geblokkeerde beleggingsrecht niet aanwendt voor de aankoop van een van de genoemde bestaande fiscaalvriendelijke lijfrentevormen bij een verzekeraar, maar voor het aankopen van periodieke uitkeringen bij de bank- of beleggingsinstelling, dan moeten die periodieke uitkeringen wel aan de volgende eisen voldoen.

Uitkeringsmoment en looptijd

De uitkeringen vangen in beginsel aan in het jaar waarin de spaarder/belegger 65 jaar wordt, maar uiterlijk in het jaar waarin hij/zij de leeftijd van 70 jaar bereikt en hebben een minimale looptijd van 20 jaar. De uitkeringen kunnen ook vóór het bereiken van de leeftijd van 65 jaar ingaan, maar dat heeft wel tot gevolg dat de minimale looptijd wordt verlengd met ieder jaar dat de uitkering ingaat vóór het bereiken van het 65ste levensjaar. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen, ondanks het verschil in leeftijdsverwachting. Het is onder voorwaarden wel mogelijk om de minimale looptijd van 20 jaar tot (maximaal) 5 jaar te verkorten.

Hoogte uitkeringen

De periodieke uitkeringen moeten net als bij lijfrente-uitkeringen vast (in bedrag) en gelijkmatig (regelmatig terugkerend) zijn. De uitkeringen worden met een gelijke tussenperiode van ten hoogste één jaar

uitgekeerd. De uitkeringen kunnen worden geïndexeerd, mits de minimale uitkeringsduur in acht wordt genomen.

Afkoopverbod

Net als bij *verzekeringslijfrenten* geldt ook voor het lijfrentesparen en lijfrentebeleggen een afkoopverbod. Als u toch afkoopt, wordt het gehele tegoed op de lijfrentespaarrekening of de gehele waarde van het beleggingsrecht in één keer in de inkomstenbelasting betrokken. Bovendien bent u over de bedragen ook nog 20% revisierente verschuldigd.

Regeling bij overlijden

Ingeval van overlijden van de spaarder/belegger moet het tegoed of de waarde van het beleggingsrecht in vaste gelijkmatige termijnen toekomen aan een of meer erfgenamen. De duur van de uitkeringen hangt af van het feit of op het moment van overlijden de uitkeringen wel of niet al waren ingegaan en van de persoon aan wie de termijnen toekomen. Als de uitkeringen al waren ingegaan, dan moet het resterende tegoed volgens de oorspronkelijke termijnen worden uitgekeerd. Er gaat dan dus geen nieuwe afwijkende looptijd gelden.

Als de termijnen nog niet waren ingegaan, dan geldt voor de *erfgenaam/partner* een minimale uitkeringsduur van 5 jaar. Als de termijnen nog niet waren ingegaan, is de uitkeringsduur in de *overige gevallen* afhankelijk van de hoedanigheid en leeftijd van de erfgenaam/verrijger.

Ad 2 Bedragen aanwenden voor aflossing eigenwoningsschuld

U kunt uw geblokkeerde spaartegoed of beleggingsrecht ook aanwenden (deblokkeren) voor de aflossing van de eigenwoningsschuld. Momenteel kan dat alleen fiscaalvriendelijk met de kapitaalverzekering eigen woning (KEW) bij een verzekeraar. Vanaf 1 januari 2008 kunt u ook via de Spaarrekening eigen woning (SEW) en het beleggingsrecht eigen woning (BEW) fiscaalvriendelijk sparen voor de aflossing van de eigenwoningsschuld. Voor de SEW en BEW gelden vrijwel dezelfde voorwaarden als voor de KEW.

Deblokkering

Het rendement op een SEW of een BEW die/dat wordt aangewend (gedeblokkeerd), is in beginsel belast in box 1. Het rendement is bij een SEW het verschil tussen de inleg en het tegoed ten tijde van de deblokking, ofwel het rentebestanddeel. Het rendement bij een

BEW is het verschil in de waarde van het beleggingsrecht ten tijde van de inleg en de deblokking, ofwel de waardeaanwinst. De SEW of BEW wordt in bepaalde situaties geheel gedeblokkeerd. Dat is bijvoorbeeld aan de orde als u niet meer aan de voorwaarden voldoet, na 30 jaar inleg en bij overlijden van de rekeninghouder. In dit laatste geval wordt de SEW of BEW in beginsel bij de overledene in de heffing van box 1 betrokken. Als echter de langstlevende partner de SEW of BEW voortzet, vindt geen deblokking plaats. De voortzetter moet dan uiteraard wel aan alle eisen voldoen. De SEW of BEW kan ook gedurende de looptijd worden vervreemd. Ook dan is sprake van deblokking maar hierop wordt een uitzondering gemaakt voor de verdeling als gevolg van het aangaan of verbreken van een huwelijk of duurzame samenwoning, waarbij de SEW of BEW wordt voortgezet.

Vrijstelling

Als u het tegoed of de waarde van het beleggingsrecht aanwendt voor de aflossing van de eigenwoningsschuld en u heeft steeds aan alle voorwaarden voldaan, dan is het rentebestanddeel of de waardeaanwinst bij deblokking vrijgesteld. De vrijstelling is wel gemaximeerd. Bij een jaarlijkse inleg van tenminste 15 jaar en een geblokkeerd tegoed of waarde van het beleggingsrecht tot € 32.500 (in 2007) is het gehele rentebestanddeel of de gehele waardeaanwinst vrijgesteld. Dat geldt ook als u tenminste 20 jaar jaarlijks heeft ingelegd en het geblokkeerde tegoed of de geblokkeerde waarde van het beleggingsrecht bedraagt niet meer dan € 143.000 (in 2007). De bedragen gelden per persoon. Heeft u samen met uw partner een huis gekocht, dan bedragen de maxima derhalve respectievelijk € 65.000 en € 286.000 (in 2007). De bedragen worden jaarlijks aangepast.

Omzetten van KEW in SEW of BEW

U kunt de KEW ook omzetten in een SEW of BEW of andersom. Zeker als blijkt dat de laatstgenoemde spaarvormen goedkoper zijn, zult u wellicht uw KEW in een SEW of BEW willen omzetten. Bedenk daarbij wel dat u dan uw overlijdensrisicodekking bij uw KEW gaat verliezen. U zult dus een nieuwe, losse overlijdensrisico-verzekering moeten afsluiten, die waarschijnlijk duurder is dan de verzekering die u al had.

Commentaar

De nieuwe fiscaalvriendelijke oudedagsvoorziening in de vorm van geblokkeerd sparen of beleggen bij een bank of een beleggingsinstelling moet gaan concurreren met de bestaande lijfrenteproducten van

verzekeraars of de kapitaalverzekering eigen woning bij een verzekeraar.

Tot nu toe is lijfrentepremieaftrek alleen mogelijk als de lijfrente van een verzekeringsproduct is. Vanaf 2008 worden ook aftrekbaar de bedragen die op een geblokkeerde spaar- of beleggingsrekening voor een lijfrente of periodieke uitkering worden aangehouden. Deze concurrentie moet een kostenverlagend effect teweeg brengen.

De voornaamste doelgroep van de lijfrente, de zelfstandige ondernemer, zal echter voor het opbouwen van een fiscaal vriendelijk(e) (aanvulling op) zijn nabestaanden- en arbeidsongeschiktheids-pensioen op de producten van verzekeraars aangewezen blijven.

De concurrentie tussen de SEW en de BEW enerzijds en de KEW anderzijds moet eveneens een kostenverlagend effect hebben. De SEW en de BEW zijn eenvoudiger producten, waardoor de uitvoeringskosten naar verwachting lager zullen zijn. Maar of deze producten echt goedkoper zullen zijn, blijft nog even de vraag. Denk bijvoorbeeld aan het feit dat u bij een SEW of BEW een losse overlijdensrisicoverzekering zult moeten sluiten, die bij een KEW veelal goedkoper is.

Een jaar voorbereidingstijd voor aftopping pensioengevend loon

Als u een pensioengevend loon heeft van meer dan € 185.000 per jaar, dan is het volgende voor u van belang. Het kabinet heeft het voornemen om per 1 januari 2009 de fiscaalvriendelijke pensioenopbouw af te toppen bij een pensioengevend loon van € 185.000. Dat wil zeggen dat de omkeerregel (aanspraak vrijgesteld, uitkering belast) niet meer van toepassing zal zijn op pensioen dat wordt opgebouwd over pensioengevend loon dat uitgaat boven € 185.000. Dit deel van de pensioenaanspraak is dan dus belast met loonbelasting en vervolgens belast in box 3 van de inkomstenbelasting. De latere uitkeringen uit dit deel van de pensioenaanspraak zijn dan uiteraard vrijgesteld.

Het maximum van € 185.000 zal jaarlijks worden geïndexeerd. Als u in deeltijd werkt, wordt het maximum (per dienstbetrekking) bepaald naar rato van de deeltijdfactor. Zo wordt voorkomen dat een werknemer met meerdere dienstbetrekkingen in deeltijd meerdere keren het maximum in aanmerking kan nemen.

Aanpassing of anders splitsingsverzoek

Werkgevers en werknemers hebben door de invoering per 1 januari 2009 nog ruim een jaar de tijd om in voorkomende gevallen de arbeidsovereenkomsten en pensioenregelingen aan het pensioengevend maximum aan te passen. Als zij dat niet doen en dus pensioen blijven opbouwen ook over het loon boven het maximum, dan zal de pensioenaanspraak in een vrijgesteld fiscaalvriendelijk deel en een belast box 3-deel moeten worden gesplitst. Daartoe moet de werkgever vóór 1 januari 2009 bij de bevoegde inspecteur een verzoek tot splitsing indienen. De tot 1 januari 2009 opgebouwde pensioen-aanspraken worden gerespecteerd, dus ook voorzover deze zijn opgebouwd over een hoger pensioengevend loon dan € 185.000.

Commentaar

Werkgevers en werknemers krijgen dus een jaar de tijd om met elkaar afspraken te maken over de aanpassing van de pensioenregeling aan het maximum en de compenserende afspraken in de overige arbeidsvoorwaarden. Als zij net als in het verleden pensioen wensen op te bouwen ook over het deel dat uitgaat boven het maximum van € 185.000, dan moet de werkgever vóór 1 januari 2009 daartoe een splitsingsverzoek indienen bij de bevoegde inspecteur. De maatregel is opgenomen in het Belastingplan 2008. Ten tijde van het schrijven van deze bijdrage moesten de Eerste en Tweede Kamer nog over dit voorstel beslissen. MKB Nederland, LTO Nederland en VNO-NCW hebben in een brief aan de ministers van Financiën en Sociale Zekerheid en Werkgelegenheid laten weten dat zij grote bezwaren hebben tegen dit voorstel. Zij dringen er op aan om het voorstel in te trekken. Vraag uw adviseur daarom naar de stand van zaken.

Aspecten rond de lijfrentepremieaftrek

Hierna geven we aan onder welke voorwaarden u in 2007 lijfrentepremies in aftrek kunt brengen. We besteden eerst kort aandacht aan het pensioentekort en daarna aan de verschillende ruimtes waarbinnen u de premie onder voorwaarden in aftrek kunt brengen.

Pensioentekort

U komt voor lijfrentepremieaftrek in aanmerking als u een aantoonbaar pensioentekort heeft. De berekening van het pensioentekort en daarmee van de maximaal aftrekbare lijfrentepremie, is een vrij lastige exercitie

die u het best aan een deskundige kunt overlaten. Hij (zij) heeft daarvoor naast uw inkomensgegevens over 2006 ook een opgave nodig van uw pensioen-aangroei over 2006. De pensioenaangroei is het verschil tussen het pensioen dat u aan het begin van het kalenderjaar en aan het eind van het jaar heeft opgebouwd in geval van deelname aan een pensioen-regeling. Deze opgave moet uw verzekeraar of pensioenfonds vóór 1 november 2007 aan u hebben verstrekt. Voor zelfstandige ondernemers is de eventuele dotatie aan de oudedagsreserve in 2006 van invloed op de af te trekken lijfrentepremie in 2007. Als de lijfrentepremie is berekend, dan kunt u die naar willekeur in de volgende ruimtes in aftrek brengen.

Jaarruimte

De hoogte van uw pensioentekort bepaalt de lijfrentepremie die u in de jaarruimte kunt aftrekken. Als u de lijfrentepremie in 2007 wilt aftrekken, dan moet u de premie vóór 1 april 2008 hebben betaald. Tevens moet u er bij een eerste betaling ter zake van een lijfrentecontract altijd voor zorgen dat de verzekeraar dan ook een ondertekende maatschappij-offerte of een volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier heeft ontvangen.

Reserveringsruimte

Als u in de zeven voorafgaande jaren minder lijfrente-premie heeft afgetrokken dan u op grond van de jaarruimte had mogen aftrekken (verondersteld dat die regeling ook in 2000 al bestond), dan kunt u van de reserveringsruimte gebruikmaken. U haalt dan de niet-benutte aftrek in. Het oudste jaar moet daarbij het eerst worden ingehaald. Het alsnog in aanmerking te nemen bedrag is evenals de jaarruimte gemaximeerd, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen belasting-plichtigen die aan het begin van het kalenderjaar jonger en ouder zijn dan 55 jaar. Bent u namelijk ouder dan 55 jaar dan heeft u recht op een verhoogde inhaalaf trek in de reserveringsruimte. Ook voor de betaling van de inhaalijfrentepremie geldt een terugwentelingsregeling. De inhaalpremie kunt u in 2007 in aftrek brengen, als u de premie vóór 1 april 2008 heeft voldaan. Voor de berekening van de (fictieve) inhaalruimte over het jaar 2000 gelden speciale regels. Raadpleeg bij twijfel over de berekeningswijze en de daarbij benodigde gegevens uw adviseur.

Omzetting oudedagsreserve

Ondernemers kunnen naar believen een bedrag uit de oudedagsreserve omzetten in een lijfrente die dient ter compensatie van een pensioentekort. Deze afname van de oudedagsreserve door betaling van lijfrentepremie beïnvloedt wel de lijfrenteaf trek in de jaarruimte. Het is toegestaan om in het jaar van staking nog te doteren aan de oudedagsreserve, mits dit bedrag mede wordt aangewend voor een lijfrente. Ook aan de overige voorwaarden voor toevoeging aan de oudedagsreserve moet worden voldaan. De betaling van de aftrekbare premie in 2007 moet u uiterlijk op 30 juni 2008 hebben voldaan.

Omzetting stakingswinst

Ondernemers kunnen de stakingswinst omzetten in een lijfrente die dient ter compensatie van een pensioentekort. Anders dan bij de jaarruimte hoeft daarbij niet te worden uitgegaan van het inkomen in het voorafgaande jaar. De stakingslijfrenteaf trek kan namelijk op verzoek in mindering komen op de (belaste) winst in het stakingsjaar. Dit moet voorkomen dat de stakingslijfrenteaf trek niet (volledig) kan worden benut als de normale jaarwinst in het jaar vóór staking veel lager is.

De stakingslijfrenteaf trek is gemaximeerd. De hoogte van de maximaal aftrekbare lijfrentepremie is onder meer afhankelijk van de leeftijd van de ondernemer op het moment van staken, de mate van eventuele arbeidsongeschiktheid en het antwoord op de vraag of de staking al dan niet wordt veroorzaakt door het overlijden van de ondernemer. Verder kan ook de ingangsdatum van de lijfrente-uitkeringen relevant zijn voor de hoogte van de aftrek. Voor de betaling van een lijfrentepremie voor in 2007 gerealiseerde stakingswinst heeft u nog tot 1 juli 2008 de tijd.

Let op: Enkele reeds opgebouwde voorzieningen moeten op het getalsmatig maximum in mindering worden gebracht, voordat u de beschikbare lijfrenteaf trekruimte bepaalt. Hieronder vallen onder meer de waarde van oude pensioenaanspraken in de winstsfeer, de stand van de oudedagsreserve op 1 januari van het jaar van staken en, op enkele uitzonde-ringen na, de in het verleden afgetrokken lijfrentepremies.

Benutten jaarruimte en reserveringsruimte bij overnemer van de onderneming

Soms kunt u in het kader van de overdracht van een onderneming bij de overnemer (bijvoorbeeld uw eigen BV) ook een lijfrente bedingen op basis van de ruimte voor premieaftrek in de jaarruimte en de reserveringsruimte. Ten onrechte wordt er vaak van uitgegaan dat die mogelijkheid alleen bestaat voor de stakingswinst en de oudedagsreserve in het jaar van staking.

Ook om die reden verdient het aanbeveling standaard bij staking een volledige ruimteberekening te laten maken.

Als de stakingswinst en de oudedagsreserve tezamen zo hoog zijn dat deze niet helemaal in een gefaciliteerde stakingslijfrente kunnen worden omgezet, dan kunt u het verschil zoveel als mogelijk en wenselijk is, opvullen met de bedragen in de jaarruimte en de reserveringsruimte.

Vraag ambtshalve vermindering voor verzuimde aftrek van tijdig betaalde lijfrentepremies

Het kan voorkomen dat u de premies in voorafgaande jaren steeds in aftrek heeft gebracht, maar dat in enig jaar heeft verzuimd. Als de aanslag onherroepelijk vaststaat én de bezwaartermijn is verstreken, kunt u het verzuim in beginsel niet meer herstellen.

De systematiek van de Wet Inkomstenbelasting 2001 brengt dan met zich dat u met het niet in aftrek brengen van de premies in feite in zoverre kiest voor belastingheffing over de aanspraak in box III.

Hierdoor zouden de aanspraken op inkomensvoorzieningen jaarlijks in box I-gedeelten (wel premieaftrek) en box III-gedeelten (geen premieaftrek) moeten worden gesplitst. De Staatssecretaris heeft die fiscale splitsingen willen voorkomen. Daarom kunt u de premieaftrek in het jaar van betaling of het daaraan voorafgaande jaar alsnog effectueren door de inspecteur voor het betreffende jaar om ambtshalve vermindering te verzoeken. U moet het verzoek in beginsel indienen binnen 5 jaren na afloop van het jaar waarin u de aftrek had kunnen claimen. Als aan u echter uitstel van indiening voor het aangiftebiljet is verleend, dan wordt de termijn daarmee verlengd.

In hoeverre u het verleende uitstel heeft benut, is dus niet relevant. Let wel, het moet dus gaan om tijdig betaalde premies voor lijfrenten die u in de jaarruimte en reserveringsruimte in aftrek had kunnen brengen.

Arbeidsrecht en sociale zekerheid

Denk aan einde overgangsregeling voor kosten kinderopvang

Sinds 1 januari 2007 wordt de werkgeversbijdrage voor de kinderopvang via een opslag op de sectorale WW-premie bij werkgevers geïnd. De opslag wordt geheven over het totale premieloon van werknemers die verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen. De verhoging geldt voor alle werkgevers en staat los van het gebruik dat hun werknemers al dan niet van kinderopvang maken. De werkgever draagt de opslag op de gebruikelijke manier af via de loonaangifte. Voor werkgevers die in 2006 al een vergoeding voor de kosten van kinderopvang aan hun werknemers betaalden, werd ter voorkoming van dubbele lasten een overgangsregeling getroffen. Die overgangsregeling loopt aan het eind van dit jaar af. Als u wilt voorkomen dat u alsnog met dubbele lasten te maken krijgt, moet u nog dit jaar maatregelen treffen. Hierna gaan we in op de overgangsregeling en de maatregelen die u als werkgever moet treffen om ook in 2008 dubbele lasten te voorkomen.

Overgangsregeling voor bestaande afspraken

Veel werkgevers betaalden voor de invoering van de opslag al een vergoeding voor de kosten van kinderopvang aan hun werknemers, bijvoorbeeld op grond van bestaande regelingen in een CAO. Deze werkgeversbijdrage was tot 1 januari 2007 onder voorwaarden vrijgesteld van loonheffing. Zonder aanpassing van de arbeidsvoorwaarden / CAO zouden zij met dubbele lasten worden geconfronteerd. Naast de vergoeding uit de verplichting op grond van de arbeidsvoorwaarden of CAO, zouden zij immers vanaf 1 januari 2007 ook de opslag moeten betalen. Omdat niet alle bestaande arbeidsvoorwaarden / CAO's tijdig konden worden aangepast, werd voor 2007 een overgangsregeling getroffen, zodat de dubbele lasten konden worden voorkomen.

Voorkom dubbele lasten in 2008

De overgangsregeling (ook wel salderingsregeling) houdt in dat werkgevers in 2007 de bestaande vergoeding niet aan hun werknemers hoeven te betalen voorzover de bijdrage overeenkomt of minder bedraagt dan de verhoging van de kinderopvangtoeslag. Die bedraagt in 2007 per werknemer 1/6 van de kosten van kinderopvang met een maximum van € 5,86 per uur voor dagopvang en € 6,02 per uur voor buitenschoolse opvang.

Als in de bestaande regeling een hogere vergoeding dan de verhoging van de kinderopvangtoeslag is afgesproken en de regeling is niet tijdig aangepast, dan betaalt u als werkgever in 2007 naast de opslag van de WW-premie, alleen het meerdere dat voortvloeit

uit de bestaande regeling. Daarop is dan de vrijstelling niet meer van toepassing, want die is immers op 1 januari 2007 afgeschaft. Deze situatie doet zich bijvoorbeeld voor als u voor de vergoeding uitgaat van het werkelijk uurtarief van de kinderopvang en deze hoger is dan het maximumuurtarief waarmee bij de bepaling van de kinderopvangtoeslag rekening wordt gehouden.

Als u als werkgever van de overgangsregeling gebruikmaakt, denk er dan aan dat deze aan het eind van het jaar afloopt. Als de arbeidsvoorwaarden of CAO dan niet op de gewijzigde regels voor de kosten kinderopvang zijn aangepast, dan krijgt u in 2008 wel met dubbele lasten te maken!

Einde overgangsregeling Arbeidstijdenwet

Op 1 april 2007 is de Arbeidstijdenwet vereenvoudigd. De vereenvoudiging is voor u met name van belang als u met ploegendiensten werkt. U heeft dan veel te maken met de normen die de Arbeidstijdenwet stelt. Halvering van het aantal regels over arbeids- en rusttijden, het vervallen van het onderscheid tussen structurele arbeidstijd en arbeidstijd inclusief overwerk en de vereenvoudiging van de normen voor nacht-arbeid en pauzes, moeten u meer ruimte bieden om tot maatwerk en flexibelere afspraken over werktijden te komen.

Voor bestaande collectieve regelingen, zoals CAO's, is een overgangsregeling getroffen. Werkgevers en werknemers of hun vertegenwoordigers hebben nog tot 1 januari 2008 de tijd om nieuwe afspraken over arbeids- en rusttijden te maken. Totdat de nieuwe afspraken vastliggen, blijven de bestaande afspraken gelden. De nieuwe afspraken treden uiterlijk 1 januari 2008 in werking. De overgangsregeling geldt ook als in de bestaande collectieve regeling geen afspraken over arbeids- en rusttijden zijn gemaakt. De 'oude' (vóór 1 april 2007) wettelijke standaardnormen blijven dan gelden totdat de nieuwe afspraken zijn vastgelegd, maar uiterlijk tot 1 januari 2008.

Volledigheidshalve merken we nog op dat als er in het geheel geen collectieve regeling is, de nieuwe normen van de vereenvoudigde Arbeidstijdenwet al direct op 1 april 2007 in werking zijn getreden.

Update uw arbeidsovereenkomsten en uw arbeidsreglement

Arbeidsvoorwaarden liggen meestal vast in een arbeidsovereenkomst en een mogelijk daarvan deeluitmakend arbeidsreglement.

De arbeidsvoorwaarden moeten als gevolg van wetswijzigingen, veranderingen in de arbeidsrelatie of vanwege veranderde wensen, bepalingen of indexaties van tijd tot tijd worden getoetst op hun actualiteitsgehalte.

De invloed van wetswijzigingen

Allerlei wetswijzigingen hebben invloed op de arbeidsvoorwaarden die u met uw werknemer heeft afgesproken. In deze editie kwamen bijvoorbeeld de wijzigingen aan de orde met betrekking tot de kinderopvangkosten, de Pensioenwet en de Arbeidstijdenwet. Allemaal zaken die u wellicht in een arbeidsovereenkomst of arbeidsreglement heeft vastliggen of wilt vastleggen. U zult dus bestaande regelingen aan de nieuwe regels moet aanpassen of er mee moeten uitbreiden.

Veranderde arbeidsrelatie

Ook een verandering in de arbeidsrelatie kan aanleiding geven om bestaande afspraken aan te passen. Wat gebeurt er bijvoorbeeld met het gebruik van de auto van de zaak of de ter beschikking gestelde mobiele telefoon of laptop als de werknemer langdurig ziek wordt. Als u dan wilt dat de werknemer de auto bij u stalt, zodat u de auto bijvoorbeeld tijdens de ziekte aan een andere werknemer ter beschikking kunt

stellen, dan moet u dat in de arbeidsovereenkomst of het arbeidsreglement hebben vastliggen. Het kan dan belangrijk zijn vanaf welk moment u in redelijkheid afgifte van de auto kunt bewerkstelligen en of u de werknemer wel of niet gaat compenseren voor het gemis. Als u dit bij indiensttreding al in de arbeidsovereenkomst of het bijbehorende arbeidsreglement heeft vastliggen, dan heeft de werknemer er toen mee ingestemd. Heeft u hierover toen niets afgesproken, dan zult u de arbeidsvoorwaarden met instemming van de werknemer alsnog moeten aanpassen.

De werknemer zal dan niet snel instemmen met een dergelijk voorstel. Hij (zij) gaat er immers op achteruit. Houd er dan in ieder geval wel rekening mee bij het opmaken van een arbeidsovereenkomst met een nieuwe werknemer.

Periodieke update

Zelfs als de omstandigheden niet zijn gewijzigd, is het goed als u uw arbeidsreglement en arbeidsovereenkomsten periodiek aan een update onderwerpt. Het komt nog steeds veel voor dat er achterhaalde bepalingen in staan, bijvoorbeeld over de opzegtermijnen of de reïntegratieverplichtingen. Eenvoudige en al langer bestaande (wettelijke) mogelijkheden om de verplichtingen van de werkgever wat te verlichten worden vaak al over het hoofd gezien. Denk maar eens aan het invoeren van wachtdagen, zodat niet vanaf de eerste dag van ziekte het loon wordt voldaan. Dit om veelvuldige ziekmeldingen tegen te gaan. Verder moeten bedragen vaak regelmatig worden geïndexeerd of regelingen aan de wensen van deze tijd of aan nieuwe rechtspraak worden aangepast. Onvolkomenheden in uw arbeidsreglement of de arbeidsovereenkomsten met uw werknemers kunnen voor u dure gevolgen hebben. Laat u bij uw update daarom adviseren door een arbeidsjurist. Hij (zij) kan veel goed werk voor u verrichten, waardoor u problemen voorkomt.

Verplicht eigen risico vervangt no-claim-teruggaafregeling in de Zorgverzekeringswet

Als u momenteel in een kalenderjaar weinig gebruik maakt van de zorg, dan kunt het volgende jaar maximaal € 255 van uw ziektekostenverzekeraar terugkrijgen. Dit is de zogenoemde no-claim-teruggaafregeling, die als onderdeel van de Zorgverzekeringswet (ZVW) op 1 januari 2006 is ingevoerd. De regeling moest het onnodig gebruik van de zorg terugdringen, maar heeft echter het

nadeel dat mensen die vaak ziek zijn, nooit voor teruggaaf in aanmerking komen. Daarom is besloten om de teruggaafregeling op 1 januari 2008 af te schaffen en te vervangen door een verplicht eigen risico van € 150. Het daartoe ingediende wetsvoorstel ligt momenteel bij de Eerste Kamer en zal vrijwel zeker worden aangenomen.

Net als bij de no-claimteruggaaf, geldt het verplicht eigen risico uitsluitend voor verzekerden van 18 jaar en ouder. Zij moeten de eerste € 150 aan zorgkosten dus voor eigen rekening nemen. Net als bij de huidige regeling geldt het verplicht eigen risico niet voor de kosten voor een bezoek aan de huisarts, de verloskundige hulp en de kraamzorg. Bovendien krijgen bepaalde categorieën chronisch zieken en gehandicapten compensatie voor het eigen risico. Het betreft hier met name mensen met meerjarige onvermijdbare zorgkosten. Het verplicht eigen risico wordt door de verzekeraar binnen een jaar in rekening gebracht. Naast het verplicht eigen risico blijft de mogelijkheid van een vrijwillig eigen risico bestaan. De zorgkosten komen in dat geval eerst ten laste van het verplicht eigen risico.

Let op: Voor het lopende jaar geldt nog de no-claimteruggaafregeling. Als u in 2007 dus geen of weinig zorgkosten heeft die meetellen voor de regeling, dan heeft u recht op een teruggaaf van maximaal € 255. Uw zorgverzekeraar zal de teruggaaf dan in maart 2008 aan u uitkeren.

Wijziging in de financiering van arbeidsongeschiktheidsregelingen op komst

U betaalt als werkgever in 2007 naast de gedifferentieerde WAO-premie (de zogenoemde PEMBA-premie) ook een gedifferentieerde premie voor de Regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA). Bent u een eigenrisicodrager, dan bent u hiervan vrijgesteld. De WAO- en de WGA-premie voor 2007 is gebaseerd op de WAO-lasten van 2005. Er is dus een verband tussen de uitkeringslasten en de hoogte van de premie. Er is verandering op komst in deze systematiek. De Tweede Kamer heeft daartoe een wetsvoorstel aangenomen. Daarin wordt voorgesteld om vanaf 1 januari 2008 de gedifferentieerde WAO-premie (PEMBA-premie) af te schaffen. Grote en kleine werkgevers betalen dan alleen nog een uniforme premie, ook als zij geen WAO-lasten hebben. De uniforme premie is op 0,15% vastgesteld. Voor de WGA blijft de gedifferentieerde premie bestaan. Deze premie wordt van 2008 tot en met 2012 berekend op basis van de te verwachten WGA-uitkeringslasten, maar ook op de lopende WAO-uitkeringen. Ook voor deze premie betaalt elke werkgever een minimale premie, ook als hij (zij) geen WGA-uitkeringslasten heeft.

Commentaar

Deskundigen in de sociale zekerheidsector bekritisieren de wijze waarop de gedifferentieerde WGA-premie in 2008 wordt berekend. De WAO-lasten worden immers door de (veelal hogere) uniforme premie gefinancierd, terwijl deze lasten ook in aanmerking worden genomen bij de berekening van de gedifferentieerde WGA-premie. Hier schuilt volgens hen een dubbele premieheffing in.

Tot slot merken we op dat de Eerste Kamer ten tijde van het schrijven van deze bijdrage nog over dit wetsvoorstel moest beslissen. Vraag uw adviseur daarom naar de stand van zaken.

